

۹

پنجشنبه ۱۸ اردیبهشت ۹۳

ارشدیه کتاب

27th Tehran
International
Book Fair

کتابخوان

نشریه روزانه
بیست و هفتمین
نمایشگاه بین المللی

■ حداد عادل: زبان فارسی، سرزمین اندیشه ماست

■ کمالی نژاد: نمایشگاه؛ حاصل همکاری همه تشکل های صنفی نشر

■ صدا و سیما بازار کتاب را گرم کند

■ حیایی: آرامش خانه را با کتاب بیشتر دوست دارم

■ رونمایی از چند نرم افزار کاربردی در حوزه کتابشناسی

فعالیت‌های فرهنگی از حاشیه به متن آمد

محمد اله یاری

معاون فرهنگی و اجرایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

نمایشگاه بیست و هفتم به روزهای آخر خود نزدیک شده است، مثل هر فعالیت دیگری که آغازی دارد و پایانی. گرچه کتابخوانی پایانی ندارد.

دنبال فرصتی بودم فعالیت‌های برجسته این دوره را مرور کنم و در پایان قدردانی نمایم از همه زحماتکشان و جهادگران این دوره. قرار این بود به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنیم که شاهد حضور بیشتر خانواده‌ها در نمایشگاه باشیم، تسهیلات رفاهی برای مردم و ناشران ارتقا یابد، نحوه اطلاع‌رسانی‌های نمایشگاه متفاوت و به روز باشد، حضور نخبگان و استادان و علما و فضلا و نویسندگان و ادبا در نمایشگاه بیشتر باشد و در یک کلام قرار گذاشتیم نمایشگاه متفاوت باشد و یک گام به جلو. برای هر یک از قرارهای فوق چند اقدام پیش‌بینی شد که تقریباً همگی محقق شد؛ اطلاع‌رسانی از طریق نرم‌افزارهای موبایل، اطلاع‌رسانی Wifi، اطلاع‌رسانی با راهنمایان محیطی، توزیع گسترده نقشه، تفکیک بخش‌های نمایشگاهی با رنگ‌های مختلف و متحدالشکل کردن فضاهای اطلاع‌رسانی داخلی و بیرون سالن‌ها، اطلاع‌رسانی نمایشگاه را چشم‌نوازتر کرد.

افزایش تعداد نمازخانه‌ها، استراحتگاه‌ها، خودروهای ون و قطاری که با مشقت فراوان جهت جابجایی مردم به ناوگان حمل‌ونقل داخلی مصلی افزوده شد، حضور دائم اورژانس و آتش‌نشانی، ایستگاه‌های امانات و اشیاء گمشده و... فضای رفاهی بهتری را برای مردم رقم زد. برگزاری نمایش‌های خیابانی، برپایی خیابان هنر، غرفه‌های پاسخگویی به مسائل مذهبی و عقیدتی مردم، ایجاد مهدکودک و بازیگاه، نورافشانی و جنگ‌های روزانه برای کودکان و نوجوانان و نیز بزرگسالان فضای شاد و متنوعی را برای مردم رقم زد و به تعبیری فعالیت‌های فرهنگی را از حاشیه به متن آورد.

فضای نمایشگاهی در مقایسه با فضای فروشگاه‌ها، امسال در قیاس با سال‌های قبل افزایش قابل توجهی داشت. برپایی سالن یاس، سالن تولید علم، سالن ترجمه، سالن چاپ، سالن خلیج فارس و افزایش سراهای اهل قلم در بخش‌های بین‌الملل، دانشگاهی، آموزشی، ایثار و شهادت، پوشش محتوایی غنی‌تری برای نمایشگاه ایجاد کرد و ارزش افزوده‌ای برای نمایشگاه شد. سرای استقبال از اندیشمندان ابتکار مناسبی شد برای حضور بیشتر استادان حوزه‌های مختلف و تکریم ایشان در نمایشگاه.

همکاران فراوانی در معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران با عزمی مثال‌زدنی و جهادگونه تلاش فراوانی را به صورت شبانه‌روز مبذول کردند تا مردم احساس آرامش و راحتی بیشتری کنند و چرخ‌های اقتصاد نشر در ابتدای سال اقتصاد و فرهنگ نرم‌تر و سریع‌تر بچرخد. تشکلهای صنفی نشر هم در این زمینه همکاری و تعامل فوق‌العاده‌ای داشتند.

شهرداری تهران و زیرمجموعه‌هایش، شورای اسلامی شهر تهران، مجموعه‌های انتظامی و امنیتی همگی دست به دست هم دادند تا نمایشگاه روان و آرام‌تری برگزار شود. به همه ایشان دست‌مریزاد می‌گویم. ان‌شالله نمایشگاه کتاب تهران صاحب مکانی دائمی و با استانداردهای مناسب‌تر شود و آنگونه که شایسته ناشران و مردم عزیزمان است، نمایشگاهی درخور و در مقیاس بین‌المللی وسیع‌تر برگزار شود. آن روز دیر نیست، ما می‌توانیم.

حداد عادل در رونمایی از کتاب «زبان فارسی در افغانستان»:

زبان فارسی، سرزمین اندیشه ماست

می‌توانیم همخوانی‌ها و ناهمخوانی‌های زبان فارسی را در سه کشور ایران، افغانستان و تاجیکستان بشناسیم و به نحو علمی بیان کنیم.

حدادعادل ادامه داد: کتاب «زبان فارسی در افغانستان» سبب آسان شدن مفاهیم و درک متقابل بین اهل فکر و قلم کشورهای فارسی‌زبان می‌شود و با توجه به اینکه برای معادل‌سازی برخی کلمات به فارسی باید انضباطی را در نظر گرفت، می‌توان در واژه‌گزینی نیز از این کتاب مدد گرفت.

وی اضافه کرد: کتاب دکتر رواقی می‌تواند در تصحیح متون

زبان فارسی استفاده شود و

مصححان می‌توانند با کمک

«زبان فارسی در افغانستان»،

آثار قدیمی را چاپ کرده و آنها

را به اقلیم زبانی خاصی که

بدان تعلق دارند، ارجاع دهند.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب

فارسی به اقتدار زبان فارسی

اشاره کرد و گفت: قدرت

هرملتی در جهان، پیش از

ابزارهای مادی و سلاح‌های

جنگی، اقتدار فرهنگی است

و اینکه زبان فارسی غیر از

ایران در چند کشور دیگر نیز

تکلم می‌شود، نشان از اقتدار

فرهنگی ایران و دو کشور افغانستان و تاجیکستان دارد.

وی ادامه داد: زبان فارسی عامل نیرومند پیوند میان ایران و

دو ملت افغانستان و تاجیکستان است و از اینکه می‌بینم با

افغان‌ها و تاجیک‌ها بدون نیاز به مترجم، می‌توانیم مکالمه

داشته باشیم، احساس راحتی و یگانگی می‌کنم.

حدادعادل گفت: اگرچه زبان فارسی در افغانستان و

تاجیکستان، دری و تاجیکی خوانده می‌شود، اما نباید ما را از

واقعیت دور کند و تصور کنیم ۳ زبان مختلف داریم.

وی افزود: در ایران هم گویش‌های متفاوتی مثل کرمانی،

کتاب «زبان فارسی در افغانستان» با حضور دکتر غلامعلی حدادعادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، دکتر علی رواقی، مولف کتاب و دکتر محمدسرور مولایی، پژوهشگر زبان و ادبیات فارسی، چهارشنبه (۱۷ اردیبهشت) در سرای اهل قلم رونمایی شد.

دکتر حدادعادل در این نشست گفت: زبان فارسی سرمایه بزرگی برای کشور ایران و دو ملت افغانستان و تاجیکستان است که باید نسبت به ارزش این سرمایه، خودآگاهی داشته باشیم.

وی ادامه داد: باید توجه داشته باشیم که

زبان فارسی یک گوهر ارزشمند، نظیر

سرزمین ایران است و همانطور که از

ایران دفاع می‌کنیم باید به زبان فارسی

نیز خدمت کنیم.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی

افزود: زبان فارسی، سرزمین اندیشه

ماست که در آن، زندگی فکری می‌کنیم

و باید در تقویت و حفظ این سرزمین

کوشا باشیم.

حدادعادل درمورد کتاب «زبان فارسی

در افغانستان» گفت: دکتر رواقی

سال‌هاست در تلاش برای وارد کردن

دانش جدیدی به زبان فارسی هستند

که «گونه‌شناسی زبان و ادبیات

فارسی» نامیده می‌شود.

وی به سبک‌شناسی ملک‌الشعراى بهار اشاره کرد و افزود: بعد

از استاد بهار که مبدع سبک‌شناسی بودند، دکتر رواقی نگاه ما

را به گونه‌های متعدد زبان فارسی معطوف می‌کند.

این کارشناس ادبیات و زبان فارسی عنوان کرد: علی رواقی در

تلاش برای سپردن مواد اولیه به دست پژوهشگران به‌منظور

شناخت علمی گونه‌هاست که جای قدردانی دارد.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی درباره فواید نشر

کتاب «زبان فارسی در افغانستان» بیان کرد: با این کتاب

زبان فارسی عامل نیرومند

پیوند میان ایران و دو ملت

افغانستان و تاجیکستان است

و اینکه می‌بینم با افغان‌ها

و تاجیک‌ها بدون نیاز به

مترجم، می‌توانیم مکالمه

داشته باشیم، احساس راحتی

و یگانگی می‌کنم

«زبان فارسی در افغانستان»، یک کار فردی نیست و همکاری گروهی از افراد نخبه منجر به شکل‌گیری این کتاب شده است. وی افزود: این پژوهش بزرگ، جز با عشق و علاقه و مهر راستین به فرهنگ ایرانی، امکان‌پذیر نیست که از طرف ملت افغانستان، از دکتر رواقی و گروه‌شان سپاسگزاری می‌کنم. مولایی به زندگی طولانی خود در ایران اشاره کرد و گفت: بیش از ۵۰ سال در ایران زندگی کردم و در این سال‌ها می‌دیدم تلقی مردم عامه از زبان افغانستان، این است که ما به زبان دیگری صحبت می‌کنیم. این پژوهشگر افغان بیان کرد: مردم افغانستان هم‌وارثان زبان فارسی هستند و کتاب «زبان فارسی در افغانستان»، سند خوبی است که بر اساس آن می‌بینیم واژه‌های موجود در گویش افغانی زنده هستند.

وی عنوان کرد: در آثار قبلی‌ام که به گونه‌های فرارودی پرداخته بودم، بیشتر به داستان‌نویسی و داستان‌های معاصر فرارود توجه نشان دادم و در کتاب «زبان فارسی در افغانستان» نیز داستان‌های معاصر، اساس کار قرار گرفت. مولف کتاب «زبان فارسی در افغانستان» به شاهنامه اشاره کرد و گفت: در شاهنامه‌های چاپ‌شده از حدود ۲۰۰ سال پیش تا کنون، حدود ۱۵۰۰ غلط فاحش و افحش وجود دارد که با همکاری فرهنگستان زبان و ادب فارسی تصمیم به تصحیح دوباره شاهنامه که یک نیاز ملی است، گرفتیم. رواقی در پایان سخنان خود گفت: امیدواریم با این قبیل پژوهش‌ها مردم بتوانند از مجموعه داشته‌های زبان فارسی در حوزه‌های مختلف بهره ببرند. سپس دکتر محمدسرور مولایی عنوان کرد: بدون شک تالیف کتاب

خراسانی و تهرانی وجود دارد که با توجه به وضعیت جغرافیایی هر منطقه، این اختلاف واژگانی بسیار طبیعی و منطقی است. در ادامه نشست، دکتر علی رواقی گفت: کتاب «زبان فارسی در افغانستان» و آثاری که پیش از این تالیف کرده‌ام، به طور مستقیم مربوط به فرهنگ فارسی افغانستان یا تاجیکستان نیست بلکه شروع صحبت و بحث درباره این دو فرهنگ و بررسی سیر تحول واژگان، از قدیم تا امروز است. وی ادامه داد: حدود ۳۵۰ واژه کاربردی ادبیات میانه‌شرقی، در این کتاب موجود است که بسیاری از این واژه‌ها می‌توانند مشکل گشای متون فارسی باشند. رواقی بیان کرد: ضرورت گسترش فرهنگ فارسی، شناخت گونه‌های کاربردی زبان در افغانستان، تاجیکستان و هند است؛ ما نباید به متون موجود در ادبیات فارسی اکتفا کنیم.

کامران فانی در غرفه کتابخانه ملی مطرح کرد

برپایی نمایشگاه کتاب توجیه اقتصادی دارد

بفروشند، در حالی که در دیگر فصل‌های سال عمل‌ناشران برای عرضه کتاب‌هایشان چک‌های چندماهه دریافت می‌کنند و دست‌کم شش ماه بعد از انتشار کتاب، بخشی از سرمایه‌شان نقد می‌شود. این موضوع به ناشران کوچک‌تر کمک موثری می‌کند. فانی یادآور شد: ضمن اینکه من معتقدم با برپایی نمایشگاه کتاب نه تنها پخش‌کننده‌های کتاب کارشان کساد نمی‌شود، بلکه به نوعی فعالیت‌شان رونق هم می‌گیرد. زیرا بسیاری از مراجعه‌کنندگان نمایشگاه کتاب، فهرست آثار تازه را تهیه می‌کنند و علاوه بر خرید تعدادی از کتاب‌های مورد نیاز خود، آثار دیگر را هم سفارش می‌دهند تا برایشان ارسال شود. وی افزود: طبیعی است که این مساله به نفع اقتصاد نشر، گسترش اطلاعات و پاسخگویی به نیاز مخاطب‌ها تمام شده و دسترسی به کتاب‌ها بسیار راحت‌تر می‌شود. به نظر من، از برگزاری نمایشگاه کتاب ضرر خاصی به وجود نمی‌آید. این پژوهشگر نیز منتقد برپایی نمایشگاه در مصلی است.

وی در این باره گفت: به اعتقاد من فقدان فضای مناسب برای برپایی نمایشگاه کتاب تهران مانع از خدمات‌دهی مناسب می‌شود، موقتی بودن نمایشگاه کتاب تهران و فقدان محلی دائمی برای برگزاری آن مضر است و هزینه‌های زیادی را به دولت تحمیل می‌کند.

فانی در پایان با اشاره به فضایی که باید برای نمایشگاه کتاب در نظر گرفته شود، یادآور شد: این مکان می‌تواند علاوه بر نمایشگاه کتاب برای برگزاری هفته کتاب و دیگر فعالیت‌ها و جشنواره‌های فرهنگی هم مورد استفاده قرار بگیرد. امیدوارم باغ کتاب در نزدیکی کتابخانه ملی به زودی افتتاح شود. من همیشه می‌گویم ملت ایران هر سال در ایام نمایشگاه کتاب برای یک هفته، کتاب‌دوست می‌شوند، هر چند کتاب نمی‌خرند و نمی‌خوانند. همین اندازه که نمایشگاه کتاب تهران هر سال سبب زنده نگه داشتن امر مهم کتابخوانی و کتاب می‌شود بسیار مهم است و لو اینکه درصد کمی از مردم کتاب بخرند و بخوانند. این رویداد می‌تواند در گسترش کتابخوانی به تدریج موثر واقع شود.

دارند، این امکان برای شهروندان شهرستانی فراهم نیست. او افزود: فرصت کوتاه نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برای تهیه کتاب‌های مورد نیاز دانشجویان و دانش‌آموزان از سراسر ایران بسیار مهم و حیاتی است. شهرستانی‌ها هر سال یک‌بار به ناشران و کتاب‌های مختلف دسترسی دارند. برپایی نمایشگاه مخصوصاً برای خریده‌های بزرگ موسسه‌ها، دانشکده‌ها و دیگر مراکز بسیار مهم است. همان‌طور که گفتیم کتاب به شهرستان‌ها نمی‌رود، از طرف دیگر یک فرد شهرستانی هر ماه نمی‌تواند به تهران بیاید. نمایشگاه کتاب به غنی کردن مجموعه کتابخانه‌های شهرستان بسیار کمک کرده است. نکته مهم دیگر اینکه در ایام نمایشگاه کتاب بسیاری از کتاب‌های خارجی به قیمت مناسبی در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد و ورود کتاب به کشور را تسهیل می‌کند. این مترجم تأکید کرد: از آنجایی که نمایشگاه کتاب یک بازار بزرگ محسوب می‌شود و تقاضا در آن بسیار زیاد است، به طور طبیعی در این فضا عرضه کتاب‌های خارجی برای ناشران دیگر کشورها و نمایندگی‌های آنها توجیه اقتصادی دارد. در حالی که در

دیگر فصل‌های سال این توجیه اقتصادی کمتر است و بازار تجارت کتاب‌های خارجی ریسک‌پذیرتر به نظر می‌سد. اساساً در ایام نمایشگاه کتاب برای مترجمان، دانشجویان و دانشگاهیان، امکان تهیه راحت کتاب‌های خارجی فراهم می‌شود. فانی در ادامه گفت: ورود کتاب‌های خارجی به ایران با برپایی نمایشگاه کتاب رونق بیشتری گرفته است، در حالی که قبل از راه‌اندازی نمایشگاه کتاب، چنین نبود. این نسخه پژوه همچنین عنوان کرد: دلیل دیگر برای اهمیت نمایشگاه کتاب این است که ناشران می‌توانند به صورت نقدی آثارشان را

کامران فانی نویسنده، مترجم و نسخه پژوه سال‌هاست در نهادهای مرتبط با کتاب فعالیت می‌کند. حاصل این فعالیت‌ها و تلاش‌ها در کتابخانه ملی، معاونت فرهنگی ارشاد و کتابخانه مجلس شورای اسلامی قابل پیگیری است. هم‌زمان با بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران یک اثر تازه در حوزه کتابداری از سوی سازمان اسناد و کتابخانه ملی منتشر شده است. ویراست چهارم کتاب «رده DSR تاریخ ایران؛ بازنویسی و گسترش تاریخ ایران در نظام رده‌بندی کنگره»، عنوان این اثر است که با هدف رفع نواقص رده‌بندی‌های رایج کنونی نوشته شده است.

این پژوهشگر و چهره مطرح کتابشناسی ایران، روز گذشته در نمایشگاه کتاب حضور پیدا کرد و در غرفه سازمان اسناد و کتابخانه ملی درباره کتاب و کتابخوانی حرف زد.

برخی از فعالان نشر معتقدند نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران کسب و کار پخش و توزیع کتاب در ایران را کساد می‌کند و برپایی آن به ضرر وضعیت کتابخوانی و گسترش توزیع کتاب در ایران است، اما کامران فانی چنین اعتقادی ندارد و بر ضرورت برپایی نمایشگاه کتاب تهران تأکید می‌کند. این دیدگاه از دل سال‌ها تجربه، فعالیت و کار در حوزه کتاب و کتابخوانی برمی‌آید و بالطبع از اهمیت زیادی برخوردار است. این مترجم پیشکسوت از نخستین دوره نمایشگاه کتاب تاکنون بارها به نمایشگاه آمده است؛ به عنوان کتابشناس، مخاطب کتاب، مولف و مترجم. هر بار هم چالش‌های نمایشگاه کتاب را از نزدیک شاهد بوده است. او بر همین اساس می‌گوید مسئولان برگزاری نمایشگاه کتاب تهران باید از تجربه دوره‌های پیشین درس بگیرند.

در مجال کوتاهی که برای گپ و گفت با وی دست داد، فانی گفت: من با برگزاری نمایشگاه کتاب بسیار موافق هستم. فقط به تهرانی‌ها نگاه نکنید که به دلیل تعدد کتابفروشی‌ها در طول سال به کتاب دسترسی

در نشست در سالن خلیج فارس مطرح شد:

ردپای انگلستان در ماجرای خلیج فارس

در ادامه برنامه‌های تالار خلیج فارس در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، دیروز در سالن خلیج فارس نشست برگزار شد. گریگور آراکلیان، سفیر ارمنستان و دکتر خسرو خوانساری از سازمان میراث فرهنگی و گردشگری سخنرانان این نشست بودند.

دکتر خوانساری در سخنان خود با محوریت «نقش بریتانیا در خلیج فارس»، دلیل حضور استعمار پیر در این منطقه را تسلط بر آن اعلام کرد و گفت: «انگلستان در اواخر قرن نوزدهم و ابتدای قرن بیستم تسلط و نفوذ فراوانی بر خلیج فارس و شیوخ عرب داشت. طرح اولیه آنها اتحاد با امیرنشین‌های کشورهای دیگر استعماری در منطقه نیز بودند. امیرنشین‌ها نیز به قراردادهای ذلت‌باری تن دادند. خلیج فارس در آن زمان ناامن شده بود و بریتانیا با شعار ایجاد امنیت در آب‌های این منطقه، شیوخ اعراب را با خود همراه کرد. حال آنکه به جای کم شدن شرّ دزدان دریایی، ناامنی‌های بزرگ‌تری دامگیرشان می‌شد.»

وی با بررسی اسناد و تاریخ مربوط به اواخر قرن نوزدهم، نامه یکی از مقامات بریتانیا را خواند که از وظیفه دولت بریتانیا برای سلطه بر خلیج فارس خبر می‌داد.

خوانساری افزود: «به این ترتیب حکمرانی بریتانیا تا سال ۱۸۷۵ بر خلیج فارس مسجل شد، اما در این سال قیامی سراسر هندوستان را فرا گرفت که بریتانیا را به شدت نگران کرد. آنها قیام مردم هندوستان را سرکوب و این کشور را به خاک بریتانیا ضمیمه کردند اما همچنان نگران گسترش دامنه اعتراض‌های مردمی به مناطق دیگر بودند.» در ادامه نشست، گریگور آراکلیان، سفیر ارمنستان سخنرانی خود را با محوریت «نقش ارمنه در تجارت بین‌المللی ایران در دوره صفویه» ایراد کرد. او با بررسی تاریخ ایران در دوره صفویه به اهمیت نقش خلیج فارس در آن زمان تأکید کرد و به تحلیل و بررسی نقش ارمنیان پرداخت.

از دیگر برنامه‌های سالن خلیج فارس می‌توان به نمایش آثار حجمی با موضوع‌های مختلف خلیج فارس، نمایشگاه صنایع دستی و آثار هنری استان‌های ساحلی خلیج فارس و نمایش فیلم‌های مستند تاریخی مرتبط با این منطقه اشاره کرد.

قبادی در نمایشگاه کتاب خبر داد:

کتابخانه تخصصی مد و لباس راه‌اندازی می‌شود

قابل توجه از شهروندان و شاید نمادی از جامعه ما باشد. از این رو انجمن طراحان مد در نمایشگاه کتاب حاضر شده و علاوه بر نمایش لباس‌های برگزیده جشنواره امسال، نشست‌های تخصصی در حوزه مد را با حضور کارشناسان این حوزه برگزار می‌کند.

دبیر کارگروه مد و لباس ارشاد یکی از فعالیت‌های این کارگروه را بررسی مقوله مد و لباس در نمایشگاه کتاب دانست و از اهالی رسانه خواست که در این حوزه نظرات خود را برای تغییر در مسیر مد اسلامی ارائه دهند.

وی گفت: ارزیابی شخصی‌ام این است که مسیر روند مد و لباس تأثیرات خود را در جامعه آغاز کرده است و بسیاری از مردم از لباس‌هایی استفاده می‌کنند که متناسب با الگوهای ایرانی و اسلامی است.

قبادی یکی از اقدامات کارگروه مد و لباس ارشاد را تشکیل موسساتی در حوزه مد دانست و گفت: اکنون ۷۵ تقاضای تشکیل موسسه در حوزه مد و لباس به دست ما رسیده است که به طور مستمر برای بقیه هم تشکیل پرونده می‌شود و بر اساس صلاحیت‌ها کارها را جلو می‌بریم.

وی در ادامه گفت: یکی دیگر از برنامه‌هایی که کارگروه مد و لباس در دست دارد، انتشار دو فرهنگ‌نامه مد و لباس است که در واقع این کتاب‌ها، اولین دایره‌المعارف لباس در ایران محسوب می‌شوند.

به گفته قبادی اطلس لباس ایران از سوی انجمن طراحان مد و لباس تدوین می‌شود و دانش‌نامه لباس ایران نیز از سوی دانشگاه الزهرا (س) تهیه خواهد شد.

او همچنین درباره تأثیر جشنواره مد و لباس در نوع پوشش غرفه‌داران نمایشگاه متذکر شد: خبر دارم که تعدادی از غرفه‌داران به طراحان مد، لباس سفارش داده‌اند. امسال تعدادی از ناشران بزرگ و حتی کوچک از طراحان دعوت کردند که ویژه برند نشرشان لباس برایشان طراحی کنند که به نظرم این اتفاق خوبی است.

در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران غرفه انجمن طراحان مد و لباس برپا شده است، به همین بهانه نشست «بررسی مد و لباس در نمایشگاه کتاب» ۱۷ اردیبهشت با حضور حمید قبادی دبیر کارگروه مد و لباس وزارت ارشاد برگزار شد.

قبادی در این نشست عنوان کرد: به دنبال این هستیم که به کتاب‌های تخصصی مد و لباس غنای محتوایی بدهیم. اولین کار هم شناسایی و بعد از آن کمک به این حوزه است.

به گفته وی معاونت فرهنگی وزارت ارشاد بهترین محلی است که می‌تواند در زمینه انتشار کتاب‌های این حوزه به آنها کمک کند.

دبیر کارگروه مد و لباس همچنین از راه‌اندازی کتابخانه تخصصی مد و لباس در آینده‌ای نزدیک خبر داد و گفت: با راه‌اندازی کتابخانه

تخصصی مد و لباس قصد داریم منابع علمی را برای متخصصان و پژوهشگران این حوزه فراهم کنیم، چرا که بر این باور هستیم جریان‌سازی نیاز به منابع علمی برای دانشجویان و همچنین پژوهشگران دارد.

قبادی افزود: برای راه‌اندازی کتابخانه تخصصی مد و لباس، گروهی از دانشجویان یکی از دانشگاه‌های فعال این حوزه دعوت شده‌اند تا با همراهی استادان، کتاب‌هایی را که در این حوزه وجود دارد شناسایی کنند.

وی یادآور شد: با کمک معاونت امور فرهنگی به زودی این کتاب‌ها جمع‌آوری و در کتابخانه تخصصی مد و لباس به علاقه‌مندان عرضه می‌شود.

در این کتابخانه علاوه بر منابع ایرانی، منابع خارجی حوزه مد و لباس نیز در دسترس خواهد بود که به گفته قبادی در بخش منابع خارجی قرار نیست از همه الگوهای آنها استفاده شود، اما بعضی از الگوها بین‌المللی است و سعی می‌شود که مطابق با استانداردهای مد ایرانی - اسلامی آنها را بومی‌سازی و استفاده کرد.

قبادی گفت: نمایشگاه کتاب تهران، نمونه یک جامعه آماری بسیار

مدیر کمیته ناشران داخلی:

نمایشگاه؛ حاصل همکاری همه تشکل‌های صنفی نشر

مدیر کمیته ناشران داخلی بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران با اظهار رضایت از همکاری تشکل‌های نشر، معتقد است: «خیلی از ناگفته‌ها که در سال‌های گذشته نمی‌شد به ناشران منتقل کرد، امسال برای اولین بار از طریق این تشکل‌ها به آنها منتقل شد.»

احمد کمالی نژاد همچنین میزان رعایت ضوابط نمایشگاه کتاب تهران از سوی ناشران را نسبت به دوره قبل، مثبت‌تر ارزیابی کرد. مدیر کمیته ناشران داخلی در این گفت‌وگو از کم و کیف فعالیت‌های این کمیته در نمایشگاه بیست و هفتم می‌گوید.

شبهستان ممکن نشد و به ناچار مجبور شدیم از سراهای اهل قلم و بالکن شبهستان استفاده کنیم. در کنار اینها شاهد حضور نویسنده‌ها در داخل غرفه‌ها و ارتباط مستقیم آنها با مخاطبان‌شان هم هستیم. می‌توان گفت با وجود مشکلاتی که مصلی برای برگزاری نمایشگاه کتاب دارد، همه صوری و تحمل می‌کنند تا برنامه‌های پیش‌بینی شده به نحو احسن برگزار شود. من فکر می‌کنم این نمایشگاه با همراهی تشکل‌ها و خود ناشران به یک موفقیت خوب دست خواهد یافت.

■ به برخورد کمیته ناشران داخلی با برخی تخلفات صورت گرفته در چند روز گذشته هم اشاره کردید. عمده این تخلفات مربوط به چه مواردی است و نوع برخورد صورت گرفته، چه بوده است؟

کمیته ناشران داخلی در خصوص تخلفات دو موضوع را پیگیری می‌کند؛ یکی بحث محتوا و دیگری بحث مقررات نمایشگاه. در بحث محتوا، ما کمیته نظارت و ارزیابی محتوایی را تشکیل داده‌ایم که پیگیری‌هایش را انجام می‌دهد و به نتیجه که رسید، آن را به ما اعلام می‌کند و ما بر اساس این گزارش‌ها به موضوع ورود می‌کنیم. در همین راستا عرضه برخی کتاب‌ها در نمایشگاه به مصلحت نبود که در غرفه‌ها نگهداری و از عرضه آنها در نمایشگاه جلوگیری شد. این کار با همراهی خود ناشران انجام شد. با توجه به وضعیت کنترل تخلفات به نسبت سال‌های گذشته، شرایط این دوره نمایشگاه نشانگر یک موفقیت است که ناشر تمایل دارد خودش را با مصوبات نمایشگاه همراه کند.

■ پیشنهادی برای بهتر شدن وضعیت حضور ناشران و فعالیت در نمایشگاه کتاب تهران برای دوره بعد دارید؟

همانطور که گفتیم فعالیت کمیته از اوایل دی‌ماه ۹۲ شروع شد و از اوایل اردیبهشت ماه امسال آمادگی خودمان را برای تحویل غرفه به ناشران اعلام کردیم. این باعث شد ما در روز افتتاحیه کمتر غرفه خالی داشته باشیم و از این حیث، این دوره قابل مقایسه با پار سال نیست. به نظر می‌رسد اگر در سال‌های بعد هم به موقع و بر اساس جدول مشخصی حرکت کنیم، نمایشگاه را به مراتب بهتر برگزار خواهیم کرد. من در اینجا از همکاری خود تشکل‌ها و نیز ناشران که همکاری خوبی با ما داشتند، تشکر می‌کنم و امیدوارم در سال‌های آتی صاحب مکانی اختصاصی برای نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بشویم.

امسال همکاری کمیته با تشکل‌ها گسترده‌تر بود. پیش از نمایشگاه توانستیم طبق تقویم کاری، امور را با همراهی تشکل‌ها و بخش عمده فعالیت‌های کمیته ناشران داخلی را از طریق تفاهم‌نامه و قراردادی که با تشکل‌ها امضا شد، پیش ببریم. ثبت نام و عملیات اجرایی استقرار ناشران در مصلی و مدیریت بر عهده تشکل‌هاست. از آنجا که خیلی از تشکل‌ها با بدنه نشر ارتباط دارند، ما توانستیم خیلی از ناگفته‌هایی را که در سال‌های گذشته نمی‌توانستیم به ناشران بگوییم، از طریق تشکل‌ها به آنها منتقل کنیم. خیلی از ناشران ۱۰ تا ۱۵ دوره است که در نمایشگاه حضور دارند و با این سابقه فعالیت طبیعتاً باید کمتر شاهد این باشیم که ناشری قوانین را نادیده بگیرد. از این حیث، میزان رعایت ضوابط نمایشگاه به نسبت سال گذشته

امسال همکاری کمیته با تشکل‌ها گسترده‌تر بود. پیش از نمایشگاه توانستیم طبق تقویم کاری، امور را با همراهی تشکل‌ها و بخش عمده فعالیت‌های کمیته ناشران داخلی، پیش ببریم. ثبت نام و عملیات اجرایی استقرار ناشران در مصلی و مدیریت بر عهده تشکل‌هاست

بهتر است و ما راضی‌تر هستیم. جا دارد هم از تشکل‌ها و هم از ناشران تشکر کنیم. البته بعضاً عده‌ای هم هستند که با هدف کسب سود و منفعت بیشتر، خطاهایی مرتکب می‌شوند که این خطاها را رصد کردیم و متناسب با تخلفی که داشتند، برخورد لازم صورت پذیرفت.

■ میزان رعایت ضوابط نمایشگاه از نظر اجرای برنامه‌های جنبی از سوی ناشران چه در سراه‌ها و چه در غرفه‌هایشان چطور بود؟

در بخش ناشران عمومی، نشست‌های جنبی خوبی پیش‌بینی شده بود که به خاطر محدودیت جا امکان برگزاری آنها در طبقه همکف

■ لطفاً درباره فعالیت‌های کمیته ناشران داخلی توضیح دهید. این کمیته دقیقاً چه کار می‌کند؟

هدف از تشکیل کمیته ناشران داخلی، فراهم آوردن شرایط و تسهیلات برای حضور ناشران داخلی در نمایشگاه و استفاده از ظرفیت‌های موجود در تشکل‌های صنفی حوزه نشر است. در همین راستا، کار ثبت نام ناشران، بررسی پرونده‌ها و اطلاعات مربوط به زمان ثبت نام، نظارت بر اجرای فعالیت تشکل‌های نشر در خصوص جانمایی ناشران، تعیین مترائ غرفه‌ها و فعالیت خود تشکل‌ها از حیث انطباق با مقررات نمایشگاه و همکاری آنها با کمیته‌های دیگر از جمله کمیته نظارت و ارزیابی محتوایی، جزو وظایف کمیته ناشران داخلی تعریف شده است. هدف ما از ارائه شرایط و تسهیلات مناسب این است که ناشران بتوانند کتاب‌هایشان را به سهولت در اختیار مخاطبان‌شان قرار دهند و بازدیدکنندگان هم بتوانند کتاب‌هایشان را به راحتی از نمایشگاه تهیه کنند.

■ ظاهراً ناشران داخلی در چهار بخشی تقسیم‌بندی شده‌اند. در هر بخش چه تعداد و مجموعاً چند ناشر داخلی در نمایشگاه امسال حضور دارند؟

ناشران داخلی در چهار بخش عمومی، دانشگاهی، کودک و نوجوان و آموزشی تقسیم‌بندی شده‌اند. البته گسترده‌ترین حوزه، بخش ناشران عمومی است که در شبهستان مستقر هستند. از حیث تعداد، بعد از این بخش، ناشران دانشگاهی، سپس ناشران کودک و نوجوان و دست آخر ناشران آموزشی قرار می‌گیرند. حوزه ناشران عمومی عمدتاً ناشرانی هستند که کتاب‌هایشان در حوزه علوم انسانی، علوم اجتماعی، علوم سیاسی، دین، فلسفه، روانشناسی و از این قبیل است. کتاب‌های ناشران دانشگاهی هم آثار حوزه علوم خالص، فنی و مهندسی را شامل می‌شود. ناشران کودک و نوجوان هم عمدتاً آثار ادبی مربوط به کودکان و نوجوانان و آنچه را که به آموزش و تربیت کودکان برمی‌گردد منتشر و عرضه می‌کنند. در بخش ناشران آموزشی هم به طور کامل آثار آموزشی از سطح دبستان تا متوسطه عرضه شده است.

بر اساس آخرین آمار (روز چهارشنبه) تعداد ناشران عمومی که حضور دارند و کتاب عرضه کرده‌اند - ناشرانی که غرفه مشترک دارند و یا مستقل حضور دارند یا ناشرانی که به ناشران دیگر نمایندگی داده‌اند - ۱۳۹۲ ناشر است. تعداد ناشران دانشگاهی ۶۶۹ ناشر، ناشران کودک و نوجوان ۲۷۸ ناشر و ناشران آموزشی ۱۴۵ ناشر هستند. در مجموع ۲۴۹۳ ناشر در بخش ناشران داخلی نمایشگاه حضور دارند و در حال بیش از ۲۵۰ هزار عنوان کتاب عرضه کرده‌اند.

■ چه تفاوتی در نحوه حضور این ناشران در نمایشگاه امسال و سال قبل وجود دارد؟

در سال قبل به ناشران اجازه داده شده بود که فقط کتاب‌هایی را که تاریخ انتشارشان به ۴ سال قبل برمی‌گردد، در نمایشگاه عرضه کنند، اما امسال با توجه به فضای نه چندان مساعد اقتصاد نشر کشور و با همفکری خود تشکل‌ها، اجازه داده شد که کتاب‌هایی هم که تاریخ انتشارشان به ۵ سال قبل برمی‌گردد، در نمایشگاه عرضه شوند. به علاوه امسال فعالیت‌های ویژه‌ای هم در بخش ناشران کودک تعریف شد که در سرائ اهل قلم کودک و نوجوان در حال برگزاری است؛ از جمله نشست‌های تخصصی با موضوع کتاب و دیدار نویسنده‌ها با مخاطبان‌شان. این فعالیت‌ها زیر نظر انجمن فرهنگی ناشران کودک و نوجوان و با همکاری کمیته علمی و فرهنگی نمایشگاه انجام می‌شود. در حوزه ناشران دانشگاهی هم برگزاری نشست‌های مختلف برنامه‌ریزی شد که اجرا و مدیریت آنها هم بر عهده انجمن فرهنگی ناشران دانشگاهی است. در حوزه ناشران آموزشی هم برای اولین بار، نشست‌هایی با رویکرد آموزش علمی و مفهومی پیش‌بینی شد که با حضور استادان متخصص در حوزه آموزش‌های پایه‌ای، در حال انجام است.

■ نحوه تعامل و همکاری ناشران داخلی را با کمیته از حیث رعایت ضوابط و مقررات نمایشگاه، چطور ارزیابی می‌کنید؟

در بخش بین‌الملل صورت گرفت

از رونمایی کتاب سید مهدی شجاعی تا پیشرفت از راه ترجمه

ترجمه و انتشار کتاب به زبان دیگر چهار اصل کتاب، مترجم، ناشر و آژانسی ادبی لازم است که من بهترین های سه عنصر اصلی آن را داشتیم.

وی ادامه داد: من و خانم کارولین کراسکری ساعت‌ها در مورد کتاب صحبت کردیم و ایشان به شناخت خوبی از آن رسید و با پشتکاری اعجاب‌انگیز طی هشت ماه آن را ترجمه کرد. در ادامه برنامه، شجاعی خلاصه‌ای از کتاب را خواند، قسمت‌هایی از کتاب به زبان‌های فارسی و انگلیسی هم خوانده شد و نسخه انگلیسی آن رونمایی شد.

ترجمه: ابزاری برای پیشرفت

ابراهیم حقیقی، نایب رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی مترجمان ایران در نشست «چشم‌انداز انجمن صنفی مترجمان» با اشاره به اینکه بودجه انجمن باید از هدایا یا در نهایت از حق عضویت تأمین شود، گفت: به نظر می‌رسد متولیان فرهنگی مثل صدا و سیما باید

به این انجمن کمک کنند زیرا فعالیتی علمی دارد و ما اگر بتوانیم زیربنای انجمن را تقویت کنیم، توانسته‌ایم حقوق مترجمان را جدی بگیریم.

نقش حامی داشته باشد.

در ادامه نشست شجاعی صائین بیان کرد: به منظور حمایت از مترجمان، سه سال پیش بنیان سرای ترجمه را گذاشتیم و به نظر من خانه کتاب باید به طور همزمان از ناشران، نویسندگان و مترجمان حمایت کند.

علیرضا ربانی سخنرانان دیگر این نشست در مورد فعالیت آژانس‌های ادبی در دنیا سخن گفت و افزود: آژانس‌های ادبی در دنیا کار رصد ادبیات را بر عهده دارند و آثار مناسب را به ناشران معرفی و توصیه می‌کنند.

وی ادامه داد: کار آژانس‌ها تنها از سوی بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست و به حمایت‌های دولتی نیاز دارد. ما هنوز به شاخص‌های قطعی نرسیدیم که بدانیم چه آثاری در سطح جهانی قابل عرضه هستند.

همچنین شجاعی صائین تصریح کرد: نیازمند شکل دادن به نهادی به منظور حمایت از ترجمه هستیم تا الگوی مناسبی را در این راه در پیش بگیریم. وی تأکید کرد که یکی از راه‌های ترویج زبان فارسی در دنیا تعامل با کرسی‌های دانشگاهی فارسی‌زبان دنیا است.

رونمایی از کتاب دموکراسی یا دموقراضه به زبان انگلیسی
کتاب «دموکراسی یا دموقراضه» نوشته سید مهدی شجاعی در سال ۸۷ منتشر شد. چندی پیش تلاش‌هایی برای ترجمه آن صورت گرفت و نسخه انگلیسی کتاب با ترجمه کارولین کراسکری دیروز در نمایشگاه کتاب رونمایی شد.

در مراسم رونمایی از این کتاب افشین شهنه‌تبار، مدیر انتشارات «شمع و مه» به ارائه توضیحاتی در مورد این کتاب پرداخت و گفت: این کتاب مرزی ندارد و من به دلیل زبان طنز که مسائل پشت پرده دموکراسی را بیان می‌کند، آن را برای ترجمه انتخاب کردم.

لیلی حائری یزدی، مدیر آژانس ادبی کیان نیز با بیان اینکه کار من معرفی ادبیات و آثار ایرانی به خارج از کشور است، افزود: این کار بسیار سخت است زیرا ابزار فعالیت مذکور را نداریم و متولیان فرهنگی ما نیازی برای آن نمی‌بینند و به نظر من کتاب «دموکراسی یا دموقراضه» محدوده زمانی و مکانی ندارد و امیدواریم بتوانیم این کتاب را به آنچه می‌خواهیم برسانیم.

همچنین کارولین کراسکری، مترجم این کتاب اظهار داشت: هنر یک مترجم این است که صدایی نداشته باشد و بتواند صدای نویسنده را منتقل کند. من فکر می‌کنم تا حد زیادی توانستم این کار را انجام دهم.

سید مهدی شجاعی نیز به بحث ترجمه اشاره کرد و گفت: برای

این روزها در نمایشگاه کتاب به‌ویژه در بخش بین‌الملل، صحبت از ترجمه فراگیر شده است. چگونگی انتقال فرهنگ کشورمان با استفاده از ترجمه، نقش ترجمه در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و بحث ترجمه آثار ادبی فارسی به زبان‌های دیگر از موضوعاتی بود که روز گذشته در بخش بین‌الملل بیست و هفتمین نمایشگاه کتاب مورد بحث قرار گرفت و نظرات مختلفی را در پی داشت.

ضرورت آشنایی مترجمان با فرهنگ کشور مقصد

نشست «ترجمه ادبی از زبان فارسی؛ ضعف‌ها و سیاست‌های آموزشی و تشویقی» با حضور علی شجاعی صائین، مدیر دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ایرج ضرغام، مدیر انتشارات فاطمی و علیرضا ربانی، مدیر آژانس ادبی غزال در سرای اهل قلم بخش بین‌الملل برگزار شد.

ضرغام در این نشست با بیان اینکه سیر تاریخی ترجمه در ایران سه دوره داشته است، گفت: در یک دوره شرق‌شناسان آثار ایرانی را به انگلیسی و فرانسه می‌نوشتند. اواخر دوره قاجار و اوایل دوره پهلوی اعزام دانشجویان به خارج و ورود آثار خارجی به ایران، دوره دوم بود و دوره سوم مربوط به نیم قرن اخیر است که مترجمانی ترجمه آثار فارسی به زبان‌های دیگر را شروع کردند.

مدیر انتشارات فاطمی ادامه داد: تحولات سیاسی و اجتماعی خاورمیانه باعث شده تا مردم غرب تشنه آشنایی با فرهنگ شرق شوند.

وی به چالش‌های ترجمه اشاره کرد و افزود: قبل از ترجمه باید زمینه‌های تولید آثار ادبی خوب فراهم شود و اگر مترجمان فارسی‌زبان قصد ترجمه به زبان‌های دیگر را دارند، باید در محیط دیگر نیز زندگی کرده باشند و با فرهنگ مربوط به آن آشنایی خوبی داشته باشند.

ضرغام تصریح کرد: نباید تنها به دنبال حمایت دولت باشیم بلکه بخش خصوصی باید کار اجرایی را در دست بگیرد و دولت تنها باید

سفیر افغانستان در ایران:

نمایشگاه کتاب تهران کم نظیر است

نصیر احمد نور، سفیر افغانستان در ایران روز چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت به بازدید از نمایشگاه کتاب پرداخت. وی در حاشیه این بازدید طی گپ و گفتی کوتاه، نظرانش را در مورد این نمایشگاه، کتابخوانی خودش و راهکارهای تعامل بیشتر نویسندگان ایرانی و افغان بیان کرد.

بیست و هفتمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران را چگونه دیدید؟
نمایشگاه بین المللی کتاب تهران از نمایشگاه‌های نامدار در جهان است و بزرگترین ویژگی‌اش این است که مردم فهیم و فرهنگ‌دوست ایران با شوق و علاقه از نمایشگاه بازدید کرده و کتاب‌هایی را که عرضه شده است، بررسی می‌کنند. من هنگام ورودم به نمایشگاه دیدم به همان میزانی که افراد از نمایشگاه خارج می‌شوند به همان میزان نیز وارد می‌شوند و به بازدید از نمایشگاه می‌پردازند. نظیر این حضور پر شمار مخاطبان را ما در نمایشگاه‌های بین‌المللی سایر نقاط جهان کمتر می‌بینیم.

به نظر شما کیفیت کتاب‌های ارائه شده در نمایشگاه چگونه است؟
هنوز به صورت دقیق نمایشگاه را ندیده‌ام اما با توجه به تجربه سال‌های گذشته و استقبالی که از نمایشگاه شده است، می‌توان فهمید که محتوا و کیفیت کتاب‌های عرضه شده در سطح بالایی است.

خودتان بیشتر چه کتاب‌هایی می‌خوانید؟

من در مجموع کتاب را دوست دارم و با توجه به موضوع، کتاب را انتخاب می‌کنم، ولی متأسفانه مشغله‌های شغلی مانع از این می‌شود که به طور جامع و کامل به کتابخوانی بپردازم. با این حال، در هر فرصتی که فراهم باشد به مطالعه می‌پردازم. کتاب‌هایی هم که می‌خوانم موضوعیت خاصی ندارد و هر موضوعی که در لحظه برایم جالب باشد، می‌خوانم.

چه راهکاری را برای تعامل بیشتر نویسندگان ایرانی و افغان و استفاده از تجربیات یکدیگر با توجه به مشترکات فرهنگی این دو کشور پیشنهاد می‌کنید؟

این ارتباط وجود دارد زیرا ما در دنیای جهانی شده مجازی قرار داریم. اگرچه دنیای ما نسبت به دنیای قدیم تنگ‌تر شده و مرزها و بحث ویزا و چنین موضوعاتی، رفت‌وآمد را سخت کرده است، اما از دید مجازی می‌شود دنیا را به یک خانه و دهکده تشبیه کرد، پس طبیعی است که دانشمندان و هنرمندان و اهل فرهنگ با استفاده از این فضای مجازی همنوعان خود را می‌شناسند و با یکدیگر در ارتباط هستند. ضمن اینکه در این دو کشور که همسایه، هم‌فرهنگ و هم‌زبان هستند رفت‌وآمدها ادامه دارد و حضور میلیونی مهاجران افغان در ایران و به وجود آمدن نسل‌های اول و دومی که در ایران بزرگ شدند و پرورش یافتند، عاملی برای آشنایی و رابطه بیش از پیش دو کشور است.

همانطور که می‌دانید افغانستان امسال مهمان ویژه نمایشگاه کتاب است. این اتفاق را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در ابتدا تشکر می‌کنم از دست‌اندرکاران نمایشگاه که لطف کردند تا افغانستان به عنوان مهمان ویژه مطرح شود. این امر خود گویای این است که دو کشور در همه جهات با هم مشترک هستند؛ به خصوص در مورد آنچه مربوط به گذشته است. امروز ایران و افغانستان معمولاً در تمام نهادهای ملی و بین‌المللی عضویت دارند و با هم در عرصه‌های مختلف همکاری می‌کنند.

کار آژانس‌ها تنها از سوی بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست و به حمایت‌های دولتی نیاز دارد و هنوز به شاخص‌های قطعی نرسیدیم که بدانیم چه آثاری در سطح جهانی قابل عرضه هستند. به همین خاطر نیازمند شکل دادن به نهادی به منظور حمایت از ترجمه هستیم تا الگوی مناسبی در این راه در پیش بگیریم

وی با تأکید بر اینکه ما باید جایگاه انجمن را با توجه به سند چشم‌انداز پیش ببریم، بیان کرد: ترجمه ابزاری است برای اینکه بتوانیم با توجه به سند چشم‌انداز پیشرفت‌هایی را در منطقه داشته باشیم. اگر مترجمان نباشند بخشی از این سند مغفول می‌ماند و باید توجه کرد در سند هر جا که به مسائل بین‌الملل اشاره می‌شود نقش مترجم به چشم می‌آید.

مرتضی کاظمی‌نشاط، رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی مترجمان ایران نیز در ادامه گفت که همواره باید هدفگذاری را در دستور کار خودمان قرار دهیم و اگر این کار را نکنیم دچار روزمرگی می‌شویم.

وی افزود: تا سال ۱۴۰۴ فقط یازده سال زمان داریم که در این یازده سال تمام نهادهای دست‌اندرکار باید نقاط ضعف و قوت خودشان را بشناسند و با سند چشم‌انداز هماهنگ شوند.

رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی مترجمان ایران با طرح سؤال «چطور می‌توانیم به واسطه ترجمه، زبان فارسی را پاس بداریم؟» بیان کرد: مترجم باید بتواند قبل از اینکه واژه‌ای بیگانه کشور را مورد هجوم قرار دهد، با کمک زبان‌شناسان واژه‌های بومی شده را در اختیار جامعه قرار دهد.

در منطقه، بیداری تکفیری دیده می‌شود

جلال درخشه، عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع) در نشست «تقد و بررسی مطالعات بیداری اسلامی در ایران» به تاریخچه به وجود آمدن بحث بیداری اسلامی اشاره کرد و گفت: در پایان دهه ۷۰ میلادی با پیروزی جمهوری اسلامی ایران مواجه هستیم که صفحه جدیدی را در خصوص بیداری اسلامی می‌گشاید. وی ادامه داد: در دوره مذکور انتظار غرب این بود که با گسترش امکانات نوین در جهان اسلام، شاهد بروز حرکاتی در جهت بیشتر غربی شدن باشیم، اما این امر محقق نشد و جریان اسلام‌گرایی گسترش یافت. درخشه تصریح کرد: به تدریج ملاحظه می‌کنیم که اسلام در قالب جدید و نیرومندی در حال ظهور بود و ظهور دولتی دینی و اسلام‌گرا در ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی، وضع جهان اسلام به‌ویژه منطقه خاورمیانه را در معرض تغییرات شگرفی قرار داد.

عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع) بیان کرد: به نظر می‌رسد در بین اصطلاحات اسلامی، روی بنیادگرایی در جهان اسلام تأکید بسیاری شده است و به یکباره می‌بینیم این واژه در جهان مورد توجه قرار می‌گیرد، به نوعی که در دهه ۷۰ در ایران هم از آن استفاده زیادی می‌شد در صورتی که بنیادگرایی ابعادی بسیار منفی دارد.

درخشه ادبیات را پس از انقلاب اسلامی در چهار رویکرد بررسی کرد و گفت: پس از انقلاب اسلامی در خصوص بیداری اسلامی مطالعاتی قوی صورت گرفته است که در چهار مجموعه بررسی می‌شود؛ رویکرد اول آثاری است که در زمینه جنبش‌های اسلامی به ریشه‌ها و اندیشه‌ها فکر کرده‌اند. رویکرد دوم تمرکز روی داده‌های تاریخی در جنبش انقلاب اسلامی

است. رویکرد سوم جامعه‌شناسانه است و در رویکرد چهارم از جنبه منطقه‌ای و بین‌المللی بحث شده است. در ادامه سیدامیر موسوی، استاد روابط بین‌الملل با بیان اینکه در سال‌های اخیر سه بیداری اسلامی به وجود آمد، افزود: اولین انقلاب، انقلاب اسلامی ایران بود که صدایش در آمریکانیز شنیده شد. دومین جریان بعد از پیروزی حزب‌الله در جنگ با رژیم صهیونیستی بود و سومین بیداری، بیداری اسلامی تونس بود. وی تصریح کرد: در این میان، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ما را درگیر جنگ تحمیلی کردند و در نتیجه مسئولان به فکر جنگ بودند و دشمنان اقداماتی برای جلوگیری از گسترش انقلاب اسلامی در منطقه کردند و امروزه در منطقه، بیداری تکفیری دیده می‌شود، به این معنی که هر گروه با تکفیر گروه دیگر پیش می‌رود لذا برای بدبین کردن مردم به مسائل اسلامی تلاش می‌کنند و کاری که از دست ما ساخته است این است که با تلاش در چند سال آینده حرکات منطقه را متحول کنیم.

روز گذشته در بخش بین‌الملل نمایشگاه، نشست‌های دیگری نظیر «خبرگزاری‌های تخصصی و تأثیر آن در ارتباطات بین‌المللی» و «استان‌شناسی فارس» برگزار شد.

دیدار مشاور بین الملل مقام معظم رهبری با رئیس نمایشگاه

گزارش تصویری

حضور
حجت الاسلام مهدوی راد
در نمایشگاه

دیدار رئیس نمایشگاه با
جمعی از جانبازان نابینا

نشست رونمایی
کتاب زبان فارسی در
افغانستان

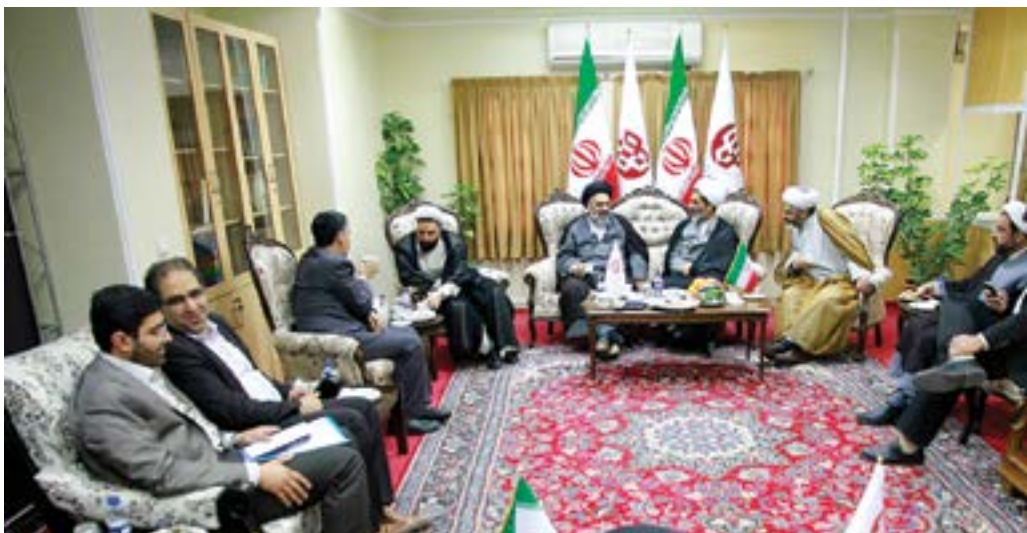

رونمایی از ۱۱ کتاب میراث فرهنگی

استقبال مردم از
نمایشگاه در
هشتمین روز

حضور جمعی از ائمه جمعه در مصالای امام خمینی (ره) ▼

استقبال از غرفه مهمان
ویژه در بخش بین الملل ▲

حضور رکورددار روپایی
ایران در نمایشگاه

دیدار معاون صدای سازمان صدا و سیما با مدیران نمایشگاه ▲

دیدار جمعی از فعالان فرهنگی عراق با قائم مقام نمایشگاه ▲

در نشست بررسی تبلیغات و بازاریابی کتاب کودک مطرح شد

صدا و سیما بازار کتاب را گرم کند

پنج خیابان دورتر بروید، اصلاً اسمی از کتاب نمی‌بینید.

وی افزود: صدا و سیما به عنوان مهم‌ترین رسانه کشور اگر علاقه به تبلیغ در حوزه کتاب دارد باید در این حوزه به بحث و بررسی بپردازد و سود کمی از ناشران برای تبلیغات دریافت کند. اگر این امر گسترش پیدا کند ما روزی را خواهیم دید که با رونق گرفتن بازار کتاب و افزایش قدرت مالی فعالان صنعت نشر، ناشران می‌توانند هزینه تبلیغاتی صدا و سیما را هم بپردازند.

خاکبازان در مورد نقش صدا و سیما در تبلیغ کتاب گفت: چرا صدا و سیما نباید با هزینه کم به تبلیغات کتاب کمک کند؟ این رسانه به عنوان مهم‌ترین رسانه کشور باید بازار کتاب را گرم کند زیرا توان، پتانسیل و امکان این کار را دارد و در این زمینه نباید کوتاهی کند.

در ادامه نشست، کاشفی خوانساری در مورد ترویج کتابخوانی گفت: ترویج کتابخوانی وظیفه دولت است و باید برنامه جدی و فراگیری درباره داشته باشد.

خوانساری ادامه داد: در همه جای دنیا بودجه مربوط به تبلیغات ۱۰ درصد از هزینه‌های حوزه کسب و کار نشر را شامل می‌شود اما در کشور ما این رقم عادلانه نیست، زیرا کتاب‌های منتشر شده از سوی ناشران مختلف، تیراژهای گوناگونی دارند و بهتر است از بودجه کلی درصد گذاشته شود نه از ۱۰ درصد.

وی افزود: یکی از ساده‌ترین کارهایی که می‌توان در این زمینه انجام داد این است که ابتدا مخاطب خود را در حوزه نشر بشناسیم و بعد برای او تبلیغ کنیم. یکی از این راه‌ها، اختصاص دادن بخشی از تیراژ کتاب به فرد یا موسسه‌ای است که بتواند در تبلیغ کتاب کمک

نشست «تبلیغات و بازاریابی کتاب کودک» صبح دیروز در سرای اهل قلم کودک و نوجوان برگزار شد.

در ابتدای این نشست سید علی کاشفی خوانساری، نویسنده و منتقد حوزه کتاب کودک و نوجوان درباره اهمیت کتاب کودک و نوجوان و تبلیغ آن گفت: ترویج و فروش یکی از بحث‌های مهم در حوزه تبلیغات است و اگر بر این باور نباشیم که کتاب کودک و نوجوان مانند محصولات دیگر احتیاج به دسته بندی و تبلیغات دارد، مشخص می‌شود که تجربیات ما در فرایند ترویجی کتاب کودک و نوجوان بسیار محدود بوده است.

وی ادامه داد: علت این نقص شاید به پیوند عمیق نشر کتاب

کودک و نوجوان با موسسات دولتی باز می‌گردد که باعث شده بحث تبلیغات کتاب کودک و نوجوان خیلی جدی گرفته نشود.

وی افزود: تبلیغات کتاب را در مهم‌ترین رسانه‌های تبلیغاتی کشور نمی‌بینیم و در رادیو و تلویزیون تعرفه‌های تبلیغات بیش از توان ناشران است. تبلیغات کتاب در سطح شهر هم به ندرت دیده می‌شود، با وجود اینکه هر سال چند هزار عنوان کتاب کودک منتشر می‌شود.

علی خاکبازان، نویسنده و فعال در حوزه تبلیغات کتاب کودک و نوجوان نیز عنوان کرد: وضعیت تبلیغات در حوزه کتاب به خصوص حوزه کتاب کودک و نوجوان اصلاً مطلوب نیست و ما عقب‌تر از آن چیزی هستیم که فکر می‌کنید.

وی ادامه داد: یکی از بحث‌های مهم در حوزه تبلیغات کتاب کودک و نوجوان، این است که ناشران ما تبلیغات را یک هزینه می‌دانند، در صورتی که یک سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. اساساً تبلیغات یکی از محرک‌های اصلی در هر صنعتی است ولی ما از این قضیه غفلت می‌کنیم و اهتمام لازم را در حوزه تبلیغات نشر نداریم.

این نویسنده یادآور شد: ما تبلیغات کتاب را فقط در نمایشگاه کتاب می‌بینیم، آن هم به صورت میدانی و اگر از همین مصلى

مصطفی رحماندوست در غرفه سوره مهر:

کودک باید کتاب را بازی کند و اسباب بازی را بخواند

نشست «آشنایی کودکان با کتاب از طریق تکنولوژی‌های نوین ارتباطی» با حضور حمیدرضا شاه‌آبادی، سرپرست انتشارات الهدی و مصطفی رحماندوست، شاعر و مترجم کتاب‌های کودک، چهارشنبه (۱۷ اردیبهشت)، در غرفه سوره مهر برگزار شد.

رحماندوست در این نشست عنوان کرد: نباید امروز بحث تهدیدهای تکنولوژی و دیجیتال برای کودکان را به میان کشید؛ اتفاقی است که افتاده و امروز باید روی شیوه‌های درست بهره‌گیری کودکان از این وسایل ارتباطی تمرکز کنیم.

وی افزود: من به جنبه‌های مثبت کتاب دیجیتال نگاه می‌کنم و توسعه نشر الکترونیک را اتفاق خوبی در زمینه آگاه‌تر شدن کودکان می‌دانم.

این شاعر بیان کرد: وقتی در گذشته‌های دور، کاغذ جای سنگ و لوح را گرفت، مردم ماتم نگرفتند، امروز هم نباید از توسعه نشر الکترونیک ناراحت باشیم، بلکه باید به چشم پیشرفت به آن نگاه کنیم.

رحماندوست گفت: سیستم جدید کتابخوانی ربطی به کتاب‌های چاپی ندارد و هر کدام را باید در جای خودش قبول کنیم. هدف ما سیاه کردن کاغذ نیست، می‌خواهیم مردم کتاب بخوانند، حالا به هر شکلی که راحت‌ترند.

وی افزود: برای علاقه‌مند کردن کودکان به مطالعه، باید فضای کتاب را از حالت تک بعدی خارج کنیم؛ کودک باید با کتاب بازی کند و بعد آن را بخواند.

این مترجم به کتاب‌های تعاملی اشاره کرد و ادامه داد: صدا، تصویر و فیلم با کمک یک سناریو خوب، به محصولی برای سرگرمی کودک تبدیل می‌شود که با یک کار گروهی و منسجم می‌توان ساختار آموزشی و تربیتی به آن بخشید.

رحماندوست گفت: باید در نشر دیجیتال، گروه‌های سنی رازیر ۳ سال، بالای ۳ سال و بالای ۷ سال در نظر بگیریم که در دو گروه اول باید کتاب را طوری طراحی کنیم که کودکان، کتاب را بازی کنند و اسباب‌بازی را بخوانند.

در ادامه نشست، حمیدرضا شاه‌آبادی عنوان کرد: درست نیست بگوییم نشر الکترونیک جای کتاب‌های کاغذی را گرفته است. با توجه به محدودیت موضوعات داستانی در کتاب‌های دیجیتال، هنوز مردم علاقه خاصی به کتاب کاغذی نشان می‌دهند.

وی درباره کتاب تعاملی گفت: وقتی صحبت از کتاب تعاملی است باید بحث بازی را از مطالعه تفکیک کنیم؛ کتاب‌های دیجیتال باید فرصت مطالعه را به وجود بیاورند در حالی که با وجود بازی، از مطالعه دور می‌شویم.

شاه‌آبادی نویسنده‌گان را جلوتر از تکنولوژی دانست و افزود: پایان‌های چندگانه‌ای که امروز در کتاب‌های تعاملی مطرح می‌شود، پیش‌تر از سوی نویسندگان کتاب‌های کاغذی به کار گرفته شده است.

وی افزود: به کتاب‌های دیجیتال به چشم تهدید نگاه نکنیم بلکه آنها را فرصتی بدانیم برای رساندن راحت‌تر کتاب به مخاطبان. این موضوع می‌تواند شروعی خوب برای کتابخوان شدن نسل جدید باشد.

یکی از بحث‌های مهم در حوزه تبلیغات کتاب کودک و نوجوان، این است که ناشران ما تبلیغات را یک هزینه می‌دانند در صورتی که یک سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود

کند و موثر باشد.

خاکبازان در ادامه صحبت‌های خوانساری گفت: اهدا کردن کتاب به شخص یا نهاد یا کتابخانه‌ای که بتواند به تبلیغ کمک کند راه حل درستی است، اما یکی دیگر از راه‌های تبلیغات برای کتابخوانی، نقد کتاب است که متأسفانه در کشور ما جایگاه درستی ندارد.

خاکبازان در پایان این نشست گفت: یکی از نهادهایی که می‌تواند در گسترش فرهنگ کتابخوانی بین کودکان و نوجوانان موثر باشد، آموزش و پرورش است که حدود ۱۵ میلیون دانش‌آموز را تحت پوشش خود دارد، اما متأسفانه این وزارتخانه فعالیت چندانی در زمینه فرهنگ کتابخوانی ندارد.

پای صحبت ناشران کتاب‌های مذهبی و قرآنی

برای بهشت باید هزینه کرد

اگر چه برخی تصور می‌کنند، نشر کتاب‌های مذهبی در کشور کار آسان و راحتی است، اما دست‌اندرکاران این حوزه معتقدند سختی‌های زیادی در فعالیت این گروه وجود دارد؛ سختی‌هایی که موجب می‌شود کتاب‌ها در مدت زمانی طولانی‌تری منتشر شوند. انتخاب ویراستار حرفه‌ای که به اعراب آیات و احادیث آشنا باشد، استفاده از کاغذ مناسب برای این آثار و... از جمله عواملی هستند که کار را برای این ناشران سخت می‌کند. در این گزارش نگاهی کوتاه به این مسائل داشته‌ایم.

■ هزینه‌ها را پایین می‌آوریم

اگر از مشتریان کتاب‌های دینی باشید حتما متوجه این موضوع شده‌اید که قیمت آثار این حوزه نسبت به کتاب‌های دیگر حوزه‌ها تفاوت زیادی دارد. حسین قربان‌پور، مدیر فروش انتشارات «طوبای محبت» در این زمینه می‌گوید: «ما برای کتاب‌های خود اغلب کمترین سود را در نظر می‌گیریم، زیرا بخش عمده مشتریان ما دانشجویان، طلاب و افراد کم‌درآمد جامعه هستند که امکان خرید کتاب با قیمت‌های بالا را ندارند. ما در مراحل مختلف تولید و تهیه کتاب تلاش می‌کنیم از هزینه‌های جانبی بکاهیم تا مخاطبان بتوانند خرید کنند.» او با بیان اینکه مردم عادی بخش عمده مشتریان این موسسه انتشاراتی را شامل می‌شوند، ادامه می‌دهد: «اگر چه کتابخانه‌ها نیز برای تامین منابع خود به ما مراجعه می‌کنند، اما حضور مردم بیشتر دیده می‌شود. در این میان ما نیز تلاش می‌کنیم برای کتاب‌های خود درصد تخفیف بالاتری در نظر بگیریم و گاهی حتی ۴۰ یا ۵۰ درصد تخفیف پشت جلد برای مخاطبان مان در نظر گرفته می‌شود تا پاسخگوی نیاز مشتریان باشیم.»

■ تبلیغات ممنوع

برای موفقیت و دوام یک شغل، سود اقتصادی مهم‌ترین عاملی است که سرمایه‌گذار را به ادامه کار تشویق و ترغیب می‌کند؛ سودی که در حوزه نشر کتاب چندان چشمگیر نیست. شمس فراهانی، مدیر مسئول انتشارات «فراهانی» که سابقه بیش از ۵۰ سال فعالیت در حوزه کتاب‌های دینی و قرآنی دارد، می‌گوید: «کار کتاب توجیه اقتصادی ندارد و در این میان کتاب‌های مذهبی و دینی از دیگر حوزه‌ها مظلوم‌تر هستند، زیرا فعالیت در این بخش نیازمند افرادی حرفه‌ای و وسایل و ملزومات کافی است. ما در گذشته از یک کتاب بیش از پنج هزار نسخه چاپ می‌کردیم، اما اکنون شاید زیر یک هزار نسخه منتشر کنیم و چندی پیش مجبور شدیم کتاب تذکره‌الاولیاء را در ۷۰۰ نسخه چاپ کنیم.»

او ادامه می‌دهد: «یکی دیگر از مشکلات ما این است که نمی‌توانیم در حوزه کتاب تبلیغات داشته باشیم، زیرا هزینه تبلیغ در صدا و سیما بسیار بالاست و از توان ناشران مذهبی خارج است. بسیاری از خوراکی‌هایی که برای بدن مضر است به راحتی در رسانه‌ها تبلیغ می‌شوند، اما متأسفانه برای کتاب که خوراک روح انسان‌هاست هیچ هزینه‌ای در نظر گرفته نمی‌شود. تنها مشکل ناشران، کاغذ نیست بلکه کاغذ یکی از آنهاست و ما بیشتر درگیر مسائل جانبی و حواشی کار هستیم.»

فراهانی همچنین درباره گرانی هزینه‌های تولید کتاب‌های مذهبی

توضیح می‌دهد: «حروفچینی، ویراستاری و تصحیح کتاب‌های ما هزینه زیادی دارد، زیرا هر فردی نمی‌تواند این کارها را انجام دهد و ما نیازمند افرادی حرفه‌ای، آشنا و مسلط به امور دینی و ویراستاری ادبی به صورت همزمان هستیم. از سوی دیگر تامین هزینه عوامل تولید فنی کتاب نیز مشکل دیگری است که در قیمت تمام شده کار موثر است، زیرا برای جلدسازی و صحافی عموماً از جنس‌های مرغوب و درجه یک استفاده می‌کنیم، جنس‌هایی که قیمت بالایی دارند و باید مبلغ زیادی برای این کار هزینه کنیم.»

مخاطب ناشر قرآنی عموم مردم هستند که سطح درآمدشان پایین است و ناشر نیز مجبور است هزینه‌های خود را پایین بیاورد تا مخاطب از او کتاب خریداری کند. در این میان ناشران گاهی مجبور می‌شوند کیفیت کتاب‌های خود را فدای کمیت کنند و از برخی عوامل فنی و تولیدی بکاهند تا کتاب‌هایی با قیمت مناسب برای مخاطبان تولید کنند

■ معضل افست

در سال‌های اخیر به دلیل گستردگی واردات ماشین‌های ریسوگرافی و کپی، افست کتاب در کشور رشد زیادی داشته است. ۳۰ سال تجربه کاری احمد صبوری، مدیر مسئول انتشارات «مرتضی» به یاری‌اش می‌آید و درباره این موضوع می‌گوید: «کنون برخی افراد در زیرزمین‌ها و مراکز غیرمجاز، کتاب‌های خوب و پرفروش دینی را افست و منتشر کرده و در روند کار ما مشکل ایجاد می‌کنند، اقدامی که موجب برهم خوردن تعادل بازار و شکستن قیمت کتاب‌ها می‌شود.»

او همچنین از کپی‌برداری‌های محتوایی در کتاب‌های مذهبی انتقاد می‌کند و می‌گوید: «برخی نویسندگان با کپی‌برداری از بخش‌های مختلف یک یا چند کتاب، کتابی جدید منتشر می‌کنند. به عنوان مثال چندی پیش کتاب «حسن التجوید» را منتشر کردیم و پس از مدتی

دیدیم که یک ناشر دیگر همان کتاب را با عنوان «حسن التلاوت و التجوید» روانه بازار نشر کرده است. اقداماتی از این قبیل به ناشران حرفه‌ای و پیشکسوت ضربه می‌زند و موجب دلزدگی آنها از کار نشر می‌شود.»

صبوری با ارائه پیشنهادی برای تقویت فعالان این حوزه می‌گوید: «برای رونق فعالیت ناشران این حوزه باید کتاب را با قیمت ارزان در اختیار مردم قرار داد. طبق نیاز جامعه کتاب تولید کرد؛ کتاب‌هایی که از نظر محتوا مختصر و مفید باشند و به نیاز جامعه پاسخ دهند، زیرا این روزها دیگر افراد فرصت مطالعه کتاب‌های حجیم را ندارند و دوست دارند در کوتاه‌ترین زمان به نیازشان پاسخ داده شود. در اصل این کتاب‌ها نیاز اصلی مردم است و باید در دسترس آنها باشد تا بتوانند زندگی خود را بسازند.»

■ لزوم ویراستاری

در پایان به سراغ سید محمد حسینی محمدی، مدیر عامل اتحادیه ناشران قرآنی رفتیم تا درباره مسائل مختلف این حوزه کمی بیشتر بدانیم. او در این زمینه معتقد است: «مخاطب ناشر قرآنی عموم مردم هستند که سطح درآمدشان پایین است و ناشر نیز مجبور است هزینه‌های خود را پایین بیاورد تا مخاطب از او کتاب خریداری کند. در این میان ناشران گاهی مجبور می‌شوند کیفیت کتاب‌های خود را فدای کمیت کنند و از برخی عوامل فنی و تولیدی بکاهند تا کتاب‌هایی با قیمت مناسب برای مخاطبان تولید کنند.»

او همچنین درباره آسیب نبود ویراستار در چرخه تولید کتاب‌های مذهبی، چنین توضیح می‌دهد: «غالب کتاب‌های این حوزه ویراستار ندارد، در حالی که ویراستاری به دلیل حساسیت کلمات و واژه‌های پرکاربرد عربی یکی از واجبات این کار است. بیشتر ناشران برای اینکه هزینه‌های خود را پایین بیاورند، ویراستار را حذف می‌کنند و این موضوع موجب شده که کتاب‌ها پر از غلط باشند. از سوی دیگر بین کتاب‌های منتشر شده از سوی ناشران دولتی و خصوصی از نظر کیفیت، تفاوت‌های زیادی وجود دارد. ناشران دولتی بودجه‌هایی دارند، اما ناشران خصوصی باید برنامه‌ای پیش‌بینی کنند که بازگشت سرمایه داشته باشد و در این میان ناچار به حذف برخی بخش‌ها هستند.»

به گفته محمودیان، برخی از مسائل و مشکلاتی که در این حوزه وجود دارد موجب شده است که از میان ۱۸۰۰ ناشر مذهبی، در چند سال اخیر ۹۰۰ ناشر از رده خارج شوند و ناشران باقیمانده خیلی ضعیف به حیات خود ادامه دهند؛ موضوعی که باید تمهیدی برای آن اندیشیده شود.

تشکل‌های نشر

اقدام مجمع ناشران انقلاب اسلامی در نمایشگاه:

برداشتن ۱۴ گام برای شروع کتابخوانی

مدیر سامانه کارشناسی مجمع ناشران انقلاب اسلامی درباره فعالیت‌های این مجمع در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران گفت: آنچه در سالن یاس اتفاق افتاده و اتفاق مبارکی هم هست، این است که ما برای سنین دبیرستانی، راهنمایی، دختران و پسران، بسته‌های کتاب با عنوان «۱۴ گام برای شروع کتابخوانی» تهیه و ارائه کرده‌ایم تا اگر به طور مثال یک پسر دانش‌آموز مقطع راهنمایی بخواهد مطالعه را شروع کند، از این کتاب‌ها کارش را آغاز کند.

محمد حقی افزود: ویژگی این کتاب‌ها این است که وقتی نوجوان اولین کتاب را خواند برایش خیلی لذت‌بخش می‌شود و کتاب‌های دومی، سومی و بعدی را هم تقاضا می‌کند.

این کارشناس کتاب گفت: ما ۱۴ گام اول را برای کتابخوانی نوجوانان مشخص کرده‌ایم و تا کنون چندین مدرسه از این روش استفاده کرده‌اند. دانش‌آموزان این مدارس آرام آرام ریتم کتاب خواندن و مطالعه کردن برایشان ایجاد شده و نتایج خوبی هم داشته‌است.

مدیر سامانه کارشناسی مجمع ناشران انقلاب اسلامی گفت: مهمترین کار در حوزه کتاب نوجوان شناسایی کتاب‌های مناسب برای آنهاست؛ چرا که متأسفانه ما کتاب‌های خوب به نوجوان معرفی نمی‌کنیم و ممکن است کتاب نویسنده‌ای را به آنها معرفی کنیم که مخاطب کتابش نوجوانان نباشند.

حقی افزود: اولین نکته برای نوجوانان پی بردن به اهمیت این مساله است که چرا باید کتاب بخوانند و مطالعه کنند، چون اکثر آنها به دلیل گرایش به حوزه‌های دیگر از جمله ورزش، تا کنون لذت مطالعه کردن را نچشیده‌اند و به تفریحی به نام کتابخوانی توجه نمی‌کنند.

وی گفت: نوجوانان با رفتن به سراغ کتاب‌هایی که مناسب آنهاست و با مشورت با کارشناسان و کسانی که اهل مطالعه هستند، می‌توانند آرام آرام مزه و لذت کتاب خواندن را بچشند.

حقی یادآور شد: مهم‌ترین مساله در حوزه کتابخوانی ایجاد لذت مطالعه و کشف مطلب جدید است؛ اگر نوجوان به این احساس برسد که با خواندن یک داستان سطح اطلاعاتش بالاتر رفته و نسبت به هم دوره‌های خودش بیشتر می‌فهمد و اطلاعات بیشتری دارد، به خود افتخار می‌کند.

این کارشناس کتاب ادامه داد: کودکان و نوجوانان اگر به سراغ مطالعه بروند و کتاب‌های دوره سنی خود و مطابق با نیازها و مسائل‌شان را پیدا کنند آرام آرام به فرق و تفاوت خود با همسالان و همکلاسی‌هایشان پی می‌برند.

وی از نوجوانان ایرانی خواست تا همانطور که برای کارهای تفریحی وقت می‌گذارند یکبار امتحان کنند و یک جلد کتاب که معلم یا پدرشان به آنها معرفی کرده، بخوانند؛ برای اینکه با مطالعه آن کتاب حتماً لذت مطالعه را خواهند چشید. این مسأله سبب می‌شود که به مرور انس با کتاب و کتابخوانی در آنها ایجاد بشود.

ناشران عمومی در نمایشگاه کتاب

مسئولیت ثبت نام ناشران، ثبت کتاب‌های تازه ناشران، جانمایی و تخصیص غرفه و ارائه خدمات به ناشران بر عهده اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا) است.

در این دوره از نمایشگاه با همکاری مسئولان کمیته اجرایی، نیم طبقه شبستان هم به فضای نمایشگاهی ناشران عمومی اضافه شد و هفتاد ناشر هم در آنجا مستقر شدند. فضای مورد نظر ناشران عمومی ۲۹ هزار متر مربع بود، اما به دلیل محدودیت شبستان، فضای کمتری در اختیار این ناشران قرار گرفت.

بر اساس مقررات و دستورالعمل‌ها، تخصیص متر از غرفه به هر ناشر در بخش‌های مختلف بر اساس متر از مفید سالن‌ها و همچنین شاخصه‌های متعددی انجام می‌شود. از شاخصه‌های تعیین شده برای اختصاص غرفه‌ها می‌توان به شمارگان، تعداد عناوین، تعداد صفحات، کیفیت آثار از حیث محتوا و تالیف یا ترجمه بودن اثر اشاره کرد. همچنین رعایت و توجه به ارزش‌های اسلامی و فرهنگی جامعه و آثار برگزیده در جشنواره‌های مختلف در تخصیص غرفه‌ها به ناشران موثر بوده است. بر اساس دستورالعمل‌ها عناوین افست یا کپی از روی دیگر آثار هیچ تأثیری در تخصیص متر از غرفه ندارد. همچنین برای اجاره غرفه‌ها دستورالعملی تدوین شده و حداقل قیمت یک غرفه با متر از ۹ متر مربع برای ناشران خصوصی به ازای هر متر مربع سی هزار تومان است. بیشترین سقف قیمت غرفه‌ها هم برای متر از بالای ۱۰۱ متر مربع است که متقاضیان به ازای هر متر مربع باید ۱۵۰ هزار تومان بپردازند.

بر اساس ضوابط، ناشران عمومی و دیگر ناشران حاضر در نمایشگاه حق فروش کتاب‌های غیر مجاز بدون مجوز را ندارند. همچنین عرضه کتاب بدون شناسنامه، عرضه کتاب‌های غیر مرتبط با سالن و منتشر شده قبل از سال ۱۳۸۷، واگذاری غرفه به غیر و... تخلف محسوب می‌شود.

بیشترین تعداد ناشران شرکت کننده در نمایشگاه کتاب ناشران عمومی هستند. در بیست و هفتمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۱۳۹۲ ناشر عمومی با بیش از ۱۱۹ هزار عنوان کتاب با موضوع‌های ادبیات، علوم انسانی و هنر حضور دارند. از سال ۱۳۸۵ که نمایشگاه کتاب به مصلی منتقل شد، ناشران عمومی در شبستان مستقر شده‌اند.

در این دوره از نمایشگاه کتاب مانند دوره‌های پیشین مسئولیت بخش ناشران عمومی به اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا) واگذار شد. بر اساس توافق انجام شده، تشکل «آشنا» به نمایندگی از دیگر صنوف نشر داخلی با موسسه فرهنگی نمایشگاه‌های ایران قرارداد بست. این در حالی است که در دوره‌های پیش قرارداد کلی بسته نمی‌شد و در بخش‌های مختلف، نمایندگان ناشران دانشگاهی، کودک و نوجوان و... جداگانه اقدام به عقد قرارداد با موسسه فرهنگی نمایشگاه‌ها می‌کردند. در نمایشگاه امسال همسو با اجرای سیاست‌های دولت یازدهم و معاونت فرهنگی وزارت ارشاد، در جلسه‌ای با حضور نمایندگان تشکل‌های اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران، اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا)، شرکت تعاونی ناشران و کتابفروشان تهران، انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان، انجمن فرهنگی ناشران کتاب‌های آموزشی و انجمن فرهنگی ناشران بین‌الملل ایرانیان، مسئولیت برگزاری نمایشگاه در بخش ناشران عمومی به تشکل «آشنا» واگذار شد. این موضوع البته انتقاد یکی از تشکل‌های نشر را به همراه داشت. حامد میرزآبایی، عضو هیات مدیره انجمن فرهنگی ناشران بین‌الملل ایرانیان معتقد است، این کار موجب افزایش هزینه‌های ناشران می‌شود، اما مسئولان تشکل «آشنا» چنین اعتقادی ندارند.

در این دوره از نمایشگاه کتاب مانند دوره‌های پیشین مسئولیت بخش ناشران عمومی به اتحادیه شرکت‌های تعاونی ناشران ایران (آشنا) واگذار شد و این تشکل به نمایندگی از دیگر صنوف نشر داخلی امور اجرایی و مدیریتی این بخش را به عهده گرفت

کتاب دانشگاهی، انجمن فرهنگی ناشران کتاب‌های آموزشی و انجمن فرهنگی ناشران بین‌الملل ایرانیان، مسئولیت برگزاری نمایشگاه در بخش ناشران عمومی به تشکل «آشنا» واگذار شد. این موضوع البته انتقاد یکی از تشکل‌های نشر را به همراه داشت. حامد میرزآبایی، عضو هیات مدیره انجمن فرهنگی ناشران بین‌الملل ایرانیان معتقد است، این کار موجب افزایش هزینه‌های ناشران می‌شود، اما مسئولان تشکل «آشنا» چنین اعتقادی ندارند.

محسن کاظمی:

تاریخ شفاهی انقلاب را نادیده نگیریم

انتشارات سوره مهر در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران هر روز نشست‌هایی با موضوعات مختلف برگزار می‌کند که عصر دیروز یکی از این نشست‌ها به بررسی کتاب «سال‌های بی‌قرار» نوشته محسن کاظمی اختصاص داشت. این نویسنده، خاطرات جواد منصوری در هشت

سال دفاع مقدس را در یک کتاب جمع‌آوری کرده است. کاظمی در ابتدای این نشست با اشاره به موضوع خاطره‌نگاری افراد لایه‌های زیرین انقلاب اسلامی و رابطه این موضوع با موفقیت خود گفت: عمدتاً کارهایی که من در تاریخ شفاهی تاریخ انقلاب اسلامی انجام داده‌ام، در مورد شخصیت‌های مطرح نبودند و اگر این آدم‌ها به شهرتی هم رسیدند بعد از انتشار کتاب خاطرات‌شان بوده است. اما این بدان معنا نیست که این عزیزان کارهای مهمی را برای انقلاب اسلامی نکردند بلکه شخصیت‌های بسیار تأثیرگذاری محسوب می‌شوند.

وی ادامه داد: شخصیت‌های لایه‌های زیرین انقلاب اسلامی از این جهت تأثیرگذار هستند که در مسیر خواسته‌های معنوی خود در سال‌های جنگ حرکت کردند و خواستند برای رسیدن به پست‌های سیاسی و مدیریتی موج‌سواری کنند. به نظر من کسانی که در ارکان مدیریتی و سیاستی قرار می‌گیرند خاطرات‌شان را با مقداری روتوش برای نویسنده تعریف می‌کنند و شاید چیزی را که قبلاً یک ضدارزش می‌دانستند در خاطرات‌شان پررنگ‌تر کنند. می‌توان گفت این افراد با توجه به جایگاهی که دارند خاطرات خود را بازگو می‌کنند.

کاظمی به ایدئولوژیک بودن بحث انقلاب اشاره کرد و گفت: بحث انقلاب، بحث ایدئولوژیک است و انقلاب اسلامی از مرزهای ایدئولوژیک زیادی گذشت تا به اسلامی شدنش برسد. این بحث بسیار سنگین است و احتیاج به تحقیق‌های سنگین دارد که متأسفانه نویسندگان ما حوصله کافی برای این تحقیق‌ها ندارند اما من به عنوان وظیفه خودم زوایای انقلاب اسلامی را از مناظر مختلف مشخص بررسی خواهم کرد.

نویسنده کتاب «سال‌های بی‌قرار» ادامه داد: افراد زیادی در انقلاب اسلامی نقش داشتند که در مسند مدیریتی و سیاسی نبودند و نباید جایگاه آنها را در تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی ایران نادیده بگیریم. انقلاب اسلامی گوشه‌های زیادی دارد که به آن پرداخته نشده و در مقابل آن، در مورد دفاع مقدس که موضوعی کاملاً مشخص دارد این همه آثار، سالاته به چاپ می‌رسد و قابل مقایسه با آثار چاپ شده در مورد انقلاب اسلامی نیست. البته خوب است که کارگزاران نشر به موضوع دفاع مقدس می‌پردازند، اما کتاب‌هایی که به موضوع انقلاب پرداخته‌اند، فکر را به حرکت درمی‌آورد و باید بیشتر به چاپ کتاب در این حوزه توجه داشت.

کاظمی با اشاره به اینکه نویسندگان باید بدون ترس به موضوع انقلاب اسلامی بپردازند گفت: دولت با تمام توانی که دارد به موضوع دفاع مقدس پرداخته است اما اگر با همین توان و بدون ترس به موضوع انقلاب اسلامی بپردازد این رویکرد می‌تواند به حرکت ارزشمندی تبدیل شود.

وی ادامه داد: ما متأسفانه بر اساس قضاوت‌های خودمان کتاب منتشر می‌کنیم، و این درست نیست. باید به جای اینکه برای مردم کاغذ سیاه کنیم بلوغ فکری‌شان را افزایش دهیم و بگذاریم مردم خودشان تصمیم بگیرند چه چیزی را بخوانند و چه چیزی را نخوانند. وظیفه ما فقط این است که اطلاعات را در اختیار مردم قرار دهیم.

یک نماینده مجلس در نمایشگاه مطرح کرد:

چرا برای کتاب مانند نان یارانه نمی‌دهید؟

احساس نمی‌کنیم و متذکر شد: با ظرفیتی که نظام و مردم ما دارند، کتاب می‌تواند در زندگی تک‌تک‌مان رسوخ کند. باید بدانیم حرکت‌های موازی که بخش‌های مختلف را خنثی می‌کند، آسیب‌زننده است.

او با طرح سوال «ارتباط اقتصاد مقاومتی با کتاب چیست؟» به اهالی قلم و ناشران پیشنهاد کرد که به این حوزه ورود کنند تا پدیده کتاب و کتابخوانی گسترش یابد.

میرمحمدی یادآور شد: یکی از مشکلات متوجه مجلس، این است که به میزانی که نسبت به ساختن سد و راه‌ها دغدغه‌ها پررنگ است نسبت به

زیرساخت‌های فرهنگی این دغدغه وجود ندارد.

چرایی وجود چنین رویکردی این است که بیشتر مطالبات مردم به جای فرهنگ در زمینه مشکلات دیگر است.

او با بیان این موضوع که افکار عمومی می‌تواند در جامعه سردمدار باشد گفت: اگر مردم منتظر باشند که ارشاد، ناشران و نویسندگان کار کنند، آن طور که باید و شاید کار انجام نمی‌شود.

مطالبات مردم به مجلس جهت می‌دهد. آن گونه که اتحادیه‌های مختلف دنبال مطالبات‌شان هستند، اتحادیه‌های فرهنگی دنبال مطالبات‌شان نیستند.

این نماینده مجلس درباره محل برگزاری نمایشگاه نیز گفت: مصلی جای موقتی برای برگزاری نمایشگاه است و صرفاً چند سالی برای این کار در نظر گرفته شده تا نمایشگاه کتاب در آن برگزار شود، اما هم شهرداری، هم ارشاد باید این موضوع را از مجلس پیگیری کنند تا محلی دائمی برای نمایشگاه کتاب پیدا کنند.

«نشست کتاب کودک در سبده خانوار» با حضور سیدمحمدحسین میرمحمدی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت در سرای اهل قلم کودک برگزار شد.

نماینده گلپایگان و خوانسار در این نشست، نمایشگاه کتاب را سنت حسنه‌ای دانست که در چند دهه اخیر سنگ بنایش گذاشته شده و سعی می‌شود هر سال به توسعه کمی و کیفی این کالای فرهنگی افزوده شود. میرمحمدی همچنین یادآور شد: ما باید نیاز به کتاب را در جامعه نهادینه کنیم تا همه اصناف احساس کنند به کتاب نیاز دارند. ما در ارتباط با کتاب با وجود

فعالیت‌های فرهنگی مان، به جایی نرسیده‌ایم و چه متولیان فرهنگی و چه عامه مردم نتوانسته‌اند نیاز به کتاب را برطرف کنند.

او متذکر شد: در خانواده‌ها آن قدر که به لوازم زندگی اهمیت می‌دهند، به کتاب اهمیت داده نمی‌شود و این حتی در بخش تحصیل کرده جامعه ما هم وجود دارد. ما حتی در داد و ستدهای عمومی مان و رد و بدل کردن هدایا نیز از کتاب غافل هستیم.

میرمحمدی همچنین اعتقاد دارد: اگر ما می‌گوییم که کتاب اولین موضوع برای

رشد و ارتقای فرهنگی است، این موضوع در جای جای نظام و آحاد مردم باید به عینیت نشان داده شود.

او یادآور شد: اگر احساس نیاز می‌شود که باید به نان یارانه تعلق بگیرد و نان برای جسم نیاز است، کتاب هم نیاز روح است. رسانه‌ها باید این چراها را مطرح کنند که چرا به نان یارانه می‌دهید اما به کتاب نه؟ این موضوعی است که علاوه بر متولیان فرهنگی و مجلس، رسانه‌ها هم باید به آن بپردازند.

این نماینده مجلس بخش زیادی از آسیب‌ها را به این دلیل دانست که کتاب را جزو نیازهای ضروری خود

اگر احساس نیاز می‌شود که باید به نان یارانه تعلق بگیرد و نان برای جسم نیاز است، کتاب هم نیاز روح است. رسانه‌ها باید این چراها را مطرح کنند که چرا به نان یارانه می‌دهید اما به کتاب نه؟

امین حیایی:

آرامش خانه را

با کتاب بیشتر دوست دارم

باشیم و به جای جستجوی دائم در اینترنت برای دیدن مد و مارک لباس، کمی هم به دنبال کتاب‌های مورد علاقه خود باشیم، به تدریج فرهنگ کشور هم شکوفاتر می‌شود.

■ پس توجه زیاد مردم به مد را هم یکی از عوامل تاثیرگذار بر کاهش مطالعه در کشور می‌دانید؟
بله، نمی‌شود گفت تاثیر نداشته! اما به فرهنگ مد هم در کشور باید به درستی پرداخت. زیرا همه ما ایرانی‌ها مد را دوست داریم و اگر مردم، هم به مد بپردازند و هم به مطالعه‌های روزانه خود برسند، وضعیت مطالعه در کشور بهتر می‌شود.

■ اگر به یک جزیره بروید و مجبور باشید تنها زندگی کنید، با خودتان کتاب می‌برید؟

من سعی می‌کنم به چنین جزیره‌ای نروم! اگر مجبور باشم به این جزیره بروم، فکر می‌کنم کتاب با خودم ببرم زیرا قطعاً جزیره مشکلات بسیاری دارد و من سعی خواهم کرد از این مشکلات فرار کنم. ترجیح می‌دهم در خانه و با آرامش کتاب بخوانم.

■ شما سال‌های پیش از نمایشگاه کتاب بازدید می‌کردید؟

بله، معمولاً به نمایشگاه می‌آمدم و کتاب‌های مورد نیازم را از این نمایشگاه تهیه می‌کردم. به نظرم میزان بازدید مردم از نمایشگاه کتاب خیلی خوب بوده و به همین دلیل معتقدم که مردم ما همیشه از طرفداران کتاب هستند و این برایم بسیار خوشحال‌کننده است.

■ بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در حال برگزاری است، شما را امسال در مصلی می‌بینیم؟
بله، حتماً. از نمایشگاه کتاب امسال خبرهای خوبی شنیده‌ام و دوست دارم ببایم. اگر کارهایم اجازه دهد، حتماً به مصلی می‌آیم.

■ برای کسانی که هنوز به نمایشگاه امسال نیامده‌اند چه پیامی دارید؟

به نظر من مردم نباید از کتاب خسته شوند یا بایستی حوصلگی برای خواندن آن وقت بگذارند. زیرا کتاب تنها دوست انسان‌هاست. با توجه به این موضوع که مردم ایران همیشه کتاب را دوست داشته و دارند، نباید از چنین دوستی غافل باشند. به نظر من در این روزها مردم باید بیشتر کتاب بخوانند.

فارغ التحصیل رشته تئاتر است و بازیگری را در اوایل دهه هفتاد با بازی در یک نمایش کودکان، به کارگردانی ثریا قاسمی شروع کرد. پس از آن در سریال «روزگار جوانی» دیده شد و به خاطر بازی‌اش در این مجموعه، محمد حسین لطیفی او را برای بازی در سریال «همسایه‌ها» انتخاب کرد. حیایی طی این سالها در فیلم‌ها و سریال‌های بسیاری بازی کرده است، اما او جز بازیگری از طرفداران کتاب هم هست و معتقد است که مردم ما نیز همیشه از علاقه‌مندان کتاب و کتابخوانی بوده‌اند. این موضوع بهانه‌ای شد تا به سراغ او برویم و گپی کوتاه بزنیم.

...

پیش از آغاز مصاحبه گفتید که به نظرتان مردم ما از طرفداران کتاب هستند، اما آمارها نشان می‌دهد که مردم ما حوصله زیادی برای کتاب خواندن ندارند، نظر شما چیست؟
نمی‌شود گفت که مردم حوصله کتاب خواندن ندارند، شاید گرفتاری‌های زندگی آنقدر زیاد شده که همه درگیر کارشان هستند و این موضوع باعث شده که مردم مثل گذشته وقت زیادی به مطالعه اختصاص ندهند.

■ به نظر تان ورود تکنولوژی به حوزه رسانه‌ها و فراگیر شدن تلفن‌های هوشمند و سایر ابزارهای الکترونیک، چقدر بر کاهش سرانه مطالعه کشور تاثیر گذاشته است؟

تکنولوژی همیشه هم بد نیست و اگر به درستی از ابزارهای جدید استفاده شود و به دنبال آن فرهنگ هر چیزی به گونه‌ای مطلوب در کشور جا بیفتد، تاثیرات منفی آن از بین می‌رود و به فرهنگ کشور هم لطمه‌ای وارد نمی‌شود. به نظر من استفاده درست از تکنولوژی می‌تواند حتی به افزایش سرانه مطالعه کشور کمک کند.

■ اگر در این زمینه مسئولیتی داشتید، چه کاری انجام می‌دادید تا مردم، هم از ابزارهای نوین استفاده کنند و هم خواننده کتاب باشند؟

وقتی فرهنگ هر چیز در کشور به درستی نهادینه شود، حتماً تاثیرات مثبتی به دنبال دارد. من اگر مسئولیتی در این زمینه داشتم، ابتدا فرهنگ استفاده از تکنولوژی را در کشور جا می‌انداختم. به نظر من نمی‌توان کاری کرد که مردم از تکنولوژی استفاده نکنند. اساساً این امر امکان‌پذیر نیست و بهره‌مند نشدن از آن هم مشکلاتی به دنبال دارد. اگر همه ما در گوشی‌های همراه خود یک کتابخانه داشته

کوروش تهامی، بازیگر

کتاب، یک شانس بزرگ است

روزی با دوستم درباره یکی از کشورهای اروپایی حرف می‌زدیم. بحث ما گل انداخته بود و داشتیم حسابی راجع به کوچه پس کوچه‌ها و مکان‌های مشهور و مطرح آن کشور، قصه و ماجرا تعریف می‌کردیم. لایه‌لای صحبت‌هایمان متوجه شدم دوستم بازیگرینی بسیار و حتی دقیق تراز من، آدرس مکان‌ها و خیابان‌ها و حتی پل‌های مشهور آنجا را می‌دانست و من متعجب بودم از اینکه با این همه سفری که به آنجا داشتم، خیلی از مکان‌هایی را که او موردشان حرف می‌زد، ندیده بودم و نمی‌شناختم. آنجا حس کردم که او هم احتمالاً بارها به آن کشور رفته، فقط دقیق تراز من همه جا را واریسی کرده است.

سوال کردم: تو احتمالاً ۱۰ باری به آنجا رفته‌ای که اینطور مفصل از هر چیزی در آن کشور باخبری؟
در عین ناباوری جوابی شنیدم که من را به فکر فرو برد. دوست من گفت: حتی یک بار هم به آن کشور نرفته‌ام، اما با علاقه بسیار، نوشته‌های یک نویسنده را دنبال می‌کنم که اهل همان کشور است و در آثارش به تناوب، راجع به همه‌جای آن کشور حتی روزهای خاص، فصل‌ها و جشن‌هایش حرف زده و از آداب و رسوم و عقاید آنها نوشته است. یک لحظه مکث کردم و دریافتم با اینکه بارها به آن کشور رفته‌ام اما در مقایسه با دوستم انگار اصلاً آنجا نرفته‌ام.

می‌بینید؟ مطالعه و کتابخوانی می‌تواند اینقدر دقیق، اطلاعات را در اختیار خواننده بگذارد و حتی در مواردی می‌توان به اطلاعات یک آدم کتابخوان، بیشتر از کسی که تجربه عینی‌اش را بازگو می‌کند، اعتماد کرد.

خب، مسلم است که این موضوع را می‌توان به هر موضوع و مساله و بحثی تعمیم داد. مایلی راحت می‌توانیم با ورق زدن یک کتاب بدون کوچک‌ترین زحمتی، از تجربه‌های عینی دیگران که به کتابت درآمده، استفاده کنیم و احتمالاً آنها را در زندگی‌مان به کار بگیریم. چه بسا آداب و رسوم و طرز تفکر آنها، راهی باشد که ما تازه قدم در آن گذاشته‌ایم یا قصد داریم در آن پا بگذاریم. بدین ترتیب می‌توانیم نوع نگاه دیگران و پستی و بلندی‌های زندگی‌شان را بفهمیم و وقتی به مشکلاتی از آن دست برمی‌خوریم، بهترین تصمیم را بگیریم و صدا البته روشن‌ترین آینه را برای خودمان بسازیم.

حالا من از شما می‌پرسم: به نظر شما این یک شانس نیست؟!

جایگاه کتاب‌های گویا در ایران بررسی شد

استفاده کاربردی از زمان با کتاب‌های شنیداری

سرای اهل قلم نمایشگاه کتاب تهران، روز گذشته (چهارشنبه ۱۷ اردیبهشت) میزبان کارولین کراسکری گوینده کتاب‌های گویا در آمریکا، مصطفی رحماندوست شاعر و نویسنده، فرزانه منصوری، همسر زنده‌یاد نادر ابراهیمی و فاطمه محمدی، مدیر موسسه «توین کتاب گویا» در نشست «جایگاه کتاب گویا در ایران» بود.

در این برنامه مدیر موسسه «توین کتاب گویا» در سخنانی گفت: بیش از هفت سال است که در حوزه تولید کتاب‌های گویا (شنیداری) فعالیت داریم. اوایل فکر می‌کردم چون موضوع کار جدید است و پیشینه طولانی‌ای ندارد، شاید با استقبال مخاطبان روبه‌رو نشود، اما اوضاع از آنچه فکر می‌کردیم بهتر شد؛ در این مدت توانسته‌ایم کتاب‌های خوبی در تیراژهای مناسب منتشر و روانه بازار نشر کنیم و ناشران خوب و مشهوری با ما همکاری داشتند.

محمدی افزود: در سال ۱۳۸۵ که فعالیت‌های خود را آغاز کردیم وقتی به سراغ ناشران می‌رفتیم اغلب آنها نسبت به کتاب گویا نگاه خوبی نداشتند و تصور می‌کردند این کتاب‌ها، رقیب کتاب‌های معمولی هستند اما حالا، نگاه آنها نسبت به کار متفاوت و مشکلات کار کمتر شده است.

در ادامه این نشست، کارولین کراسکری که تجربه گویندگی کتاب‌های صوتی در آمریکا را دارد، گفت: یکی از نکات مثبت کتاب‌های گویا در دنیای امروز، این است که ما اکنون دیگر فرصت زیادی برای کتاب خواندن نداریم و در این میان کتاب صوتی همیشه می‌تواند همراه ما باشد. کتاب‌های گویا فرصت خوبی است تا افراد بتوانند چند کار را به صورت همزمان انجام دهند. این شیوه کتابخوانی در صرفه‌جویی وقت هم کاربرد زیادی دارد.

در ادامه این نشست، فرزانه منصوری در سخنانی گفت: در ابتدا مخالف گویا شدن کتاب «یک عاشقانه ساده» بودم زیرا فکر می‌کردم این کتاب‌ها واسطه میان مخاطبان و نویسندگان می‌شوند و شاید در این میان گوینده نتواند پیام و حس واقعی نویسنده را بیان کند. اما به مرور متوجه شدم که کتاب گویا موضوعی مهم برای موقعیت کنونی نشر کشور و ضرورتی غیرقابل انکار است.

مصطفی رحماندوست، شاعر و نویسنده حوزه کودک و نوجوان که عناوینی از کتاب‌هایش در قالب کتاب گویا منتشر شده نیز در سخنانی گفت: این کتاب‌ها با واسطه صدای یک صدایشه به گوش مخاطب می‌رسد، اگر چه برخی نویسندگان ممکن است با صدای خودشان کتاب بخوانند که کار قشنگی است اما بعضی کتاب‌ها هم با صدای گویندگان دیگر منتشر می‌شود.

او افزود: مادر کشورهای جهان سوم، اغلب به دنبال خوانده شدن کتاب هستیم و چندان به تالیف فکر نمی‌کنیم اما در سراسر جهان این موضوع حالت دیگری به خود گرفته و دست‌اندرکاران این حوزه بیشتر به دنبال تجارت و راه‌های گسترش فرهنگ مطالعه کتاب‌های الکترونیک یا گویا هستند.

بامحوریت موضوع اقتصاد و فرهنگ انجام شد؛

رونمایی از چند نرم‌افزار کاربردی در حوزه کتابشناسی

کتابشناسی را به عنوان زیرساخت حوزه کتابشناختی اقتصاد و فرهنگ تقدیم جامعه علمی کشور می‌کنیم.

در این جلسه همچنین مجید غلامی جلیسه، معاون پژوهشی خانه کتاب در سخنانی گفت: اگرچه امسال از عطر حضور مقام عظمای ولایت در نمایشگاه کتاب تهران محروم شده ایم، اما شاهد رونمایی از یکی از اهداف و شعارهای ایشان در سالی که به اقتصاد فرهنگ نامگذاری شده، هستیم.

به گفته معاون پژوهشی خانه کتاب، در نرم‌افزار کتابشناسی اقتصاد و فرهنگ، اطلاعات بیش از ده هزار عنوان کتاب منتشر شده از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۹۲ براساس نام کتاب، نام پدیدآورنده، نام ناشر و حتی موضوع کتاب، قابل بازیابی است و می‌تواند برای استفاده پژوهشگران در این حوزه مفید باشد.

جلیسه همچنین به نرم‌افزار کتابخانه دیجیتال خانه کتاب و قابلیت‌های آن اشاره کرد و یادآور شد: در این نرم‌افزار، اطلاعات بیش از دویست هزار عنوان کتاب منتشر شده از سال ۵۷ تا ۹۲ با محوریت ترجمه ارائه شده است.

در این نشست همچنین احسان عباسلو، مدیر سالن ترجمه نمایشگاه کتاب تهران برپایی این سالن را که در آن بیش از پنج هزار عنوان کتاب ترجمه شده از فارسی به زبان‌های دیگر به نمایش درآمده است، یک اتفاق مهم خواند و ابراز امیدواری کرد حرکت‌های جزیره‌ای که در حوزه ترجمه در کشور شکل می‌گیرد، در قالب یک نهاد واحد تحت عنوان «خانه ترجمه» سامان می‌یابد. در پایان این مراسم نرم‌افزارهای یادشده با حضور آیت الله دین‌پرور و نجفعلی میرزایی رونمایی شدند.

چند نرم‌افزار کاربردی در حوزه کتابشناسی از جمله نرم‌افزار کتابشناسی اقتصاد و فرهنگ به همت موسسه خانه کتاب در سرای اهل قلم رونمایی شدند.

مراسم رونمایی از نرم‌افزار کتاب شناسی اقتصاد و فرهنگ که به همت موسسه خانه کتاب تهیه شده است، روز چهارشنبه هفدهم اردیبهشت ماه با حضور نجفعلی میرزایی، مدیر عامل این موسسه، مجید غلامی جلیسه، معاون پژوهشی آن و همچنین احسان عباسلو، مدیر سالن ترجمه نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برگزار شد.

نجفعلی میرزایی در این مراسم گفت: امسال هم بویی از خیر و برکت در بهار کتاب - تعبیر مقام معظم رهبری از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران - به مشام اهل قلم و نویسندگان رسید و آن، سپردن نقشی قانونی به اهل قلم در این دوره از نمایشگاه کتاب تهران است.

مدیرعامل خانه کتاب، نهضت نقد کتاب را حقیقتی مهم و بزرگ اما فراموش شده خواند و ابراز امیدواری کرد خانه کتاب بتواند حرکتی جدی

را در این زمینه آغاز کند و کتاب‌های خوب و حتی متوسط در ایران به شکلی صحیح مورد نقد و بررسی قرار گیرند.

میرزایی همچنین از برنامه موسسه متبوعش برای اهتمام جدی‌تر به مسائل اهل قلم خارج از پایتخت خبر داد و با بیان اینکه امیدوارم خانه کتاب بتواند کتابشناسی‌های متعددی را در سال جاری در اختیار اهل علم قرار دهد، افزود: به مناسبت نامگذاری امسال با عنوان سال اقتصاد و فرهنگ، اولین محصول کتابشناسی خانه کتاب در قالب نرم‌افزار الکترونیک عرضه خواهد شد و ما این

حدیث کتاب

حضرت علی (ع)

خردمند را شایسته آن باشد که نظر صائب خردمندان دیگر را بر اندیشه خود بیفزاید و دانش خویش را به علم دانشمندان پیوند دهد.

بیانات مقام معظم رهبری

مردم به معارفی که در کتاب‌ها هست، نیازمند هستند؛ باید این کتاب‌ها را بخوانند. انس با کتاب، چیز بسیار باارزشی است و من خواهش می‌کنم که همه و همه با کتاب انس پیدا کنند.

فراسوی مرزها

روسیه

چند سال پیش تمام مقاله‌ها، گزارش‌ها و خبرهای منتشر شده در نشریات روسیه، از خطری می‌گفتند که دامن‌گیر مردم روسیه شده بود؛ عادت مطالعه در بین روس‌ها مثل ۲۰ سال گذشته نبود. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، بین ۴۰ تا ۵۰ میلیون از جمعیت باسواد شوروی، مطالعه اولین دغدغه مردم بود. ۱۶۱ میلیون نفر گاه و بی‌گاه کتاب دست می‌گرفتند و جالب اینکه عموم خانه‌های این کشور وسیع، کتابخانه‌ای منحصر به فرد داشت؛ تا جایی که گفته می‌شد کتابخانه‌های مردم روسیه برای کلکسیونرهای جهان، بهترین بازار است. اما آنها در یک بازه زمانی ۲۰ ساله کم‌کم کتاب را کنار گذاشتند. کار به جایی رسید که دولت اقدامات جدی در این زمینه را لازم دانست و سال ۲۰۰۷ در روسیه را سال مطالعه نام‌گذاری کرد. این اقدام در نهایت نتیجه‌بخش بود و به اعداد حیرت‌آوری رسید؛ چنانچه در سال ۲۰۰۹ حدود ۱۱۰ هزار عنوان کتاب جدید در روسیه به چاپ رسید و جالب آنکه بیش از ۸۰ درصد این رقم، به نویسندگان و مترجمان روس اختصاص داشت. آنها در سراسر زمین پهناورشان ۱۳۰ هزار کتابخانه دارند که از بین آنها ۱۰۰۰ تای آنها جزو پیشرفته‌ترین کتابخانه‌های دنیاست.

پیشنهاد ویژه

اندوه بلژیک

کتاب «اندوه بلژیک» با ترجمه سامگیس زندگی، یکی از رمان‌های مطرح کشور بلژیک است. این کتاب حجیم روایت زندگی پسر بچه‌ای به نام لویی است که ماجراهای غریبی را از سر می‌گذراند. «اندوه بلژیک» نوشته هوگو کلاوس یکی از شاهکارهای ادبیات بلژیک به شمار می‌رود. نویسنده آن، هم شاعر بوده، هم نمایشنامه‌نویس و هم نقاش. او «اندوه بلژیک» را در سال ۱۹۸۳ منتشر کرد و کتابش بلافاصله پس از انتشار، در ردیف پرفروش‌ترین رمان‌های آلمان، هلند و بلژیک قرار گرفت. در این اثر، لویی یازده ساله، خاطراتش را از یک سال پیش از شروع جنگ جهانی دوم تا دو سال بعد از پایان جنگ روایت می‌کند. «اندوه بلژیک» از دید منتقدان ادبی اروپا، یکی از شاهکارهای ادبی-تاریخی دنیا به شمار می‌رود. نخستین چاپ «اندوه بلژیک» با ترجمه سامگیس زندگی و با بهای ۳۵ هزار تومان از سوی نشر آمویت در بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران عرضه شده است.

سخنان بزرگان

ویلیام شکسپیر

در این دنیای افسونگر و مکار، کنج کتابخانه ام را به هر مقامی ترجیح می‌دهم.

سقراط

جامعه وقتی فرزاندگی و سعادت می‌یابد که مطالعه، کار روزانه اش باشد.

ماکسیم گورگی

کتاب‌ها بودند که به من کمک کردند تا از باتلاق نادانی بیرون بیایم و گر نه نابود می‌شدم.

بلیسنکی

کتاب برای تعلیم و تربیت نوشته شده و نقش تعلیم و تربیت، بی اندازه مهم است؛ زیرا سرنوشت قطعی بشر را تعیین می‌کند.

دیدرو

هنگامی که مردم از کتاب خواندن باز می‌مانند، از فکر کردن باز می‌مانند.

حکایت کتابت

خانه کاغذی آقای دومینگوئز

کارلوس مار یا دومینگوئز متولد کشور اروگوئه است. او لطایف جالبی درباره کتاب دارد. او در کتاب «خانه کاغذی» (ترجمه شقایق قندهاری) می‌نویسد: «کتاب‌ها سرنوشت مردم را تغییر می‌دهند. عده‌ای کتاب «بیر مالزی» را خوانده و در دانشگاه‌های دور دست استاد رشته ادبیات شده‌اند. ده‌ها هزار نفر با خواندن «دمیان» به فلسفه شرق رو آورده‌اند، در حالی که همین‌گوی از آن‌ها مردانی جوانمرد و با ظرفیت ساخت.

در همین حال الکساندر دوما زندگی زن‌های بی‌شماری را پیچیده کرد؛ که تنها عده کمی از آن‌ها با کتاب آشپزی از خودکشی نجات یافتند. ولی او تنها کسی نبود که قربانی کتاب شد. یک استاد میانسال زبان‌های کلاسیک وقتی پنج جلد از مجموعه دائرةالمعارف بریتانیکا از قفسه کتابخانه‌اش روی سرش افتاد فلج شد. دو ستم‌ریچارد وقتی خواست باز حمت دست خود را به «آبشالوم آبشالوم» فاکتر برساند - که در جای ناجوری قرار گرفته بود - از دوست‌هایم در بوینوس آیرس در زیر زمین مرکز اسناد و اوراق بایگانی عمومی بیماری سل گرفت.

بزرگ‌ترین کتاب جهان اطلسی است با ابعاد ۲ در ۳ متر که ورق زدن آن زور و بازوی مردانه می‌طلبد، اما ورق زدن کوچک‌ترین کتاب جهان هم کار آسانی نیست. این کتاب، در ابعاد ۹/۰ میلیمتر در ۹/۰ میلیمتر در روسیه تولید شده. چند وقت پیش هم در کتاب ثبت رکوردهای جهانی گینس رکورددار شد. کوچک‌ترین کتاب جهان ۳۰ صفحه دارد و هر صفحه آن، ۱۱ خط. البته این کتاب بیشتر از بزرگ‌ترین کتاب جهان منتشر شده. بزرگ‌ترین کتاب در ۳۰ نسخه منتشر شده بود و کوچک‌ترین کتاب جهان در ۱۰۰ نسخه. این کتاب که در سال ۱۹۹۶ میلادی منتشر شده دوزبانه است؛ نیمی از آن به زبان روسی و نیمی دیگر به زبان انگلیسی تألیف شده.

اردیبهشت کتاب

ویژه بیست و هفتمین

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

■ زیر نظر: کمیته روابط عمومی و اطلاع رسانی

■ سردبیران: رضا معصومی، محسن فرجی

■ همکاران: کمال صادقی، یاسر نوروزی، حسام مطهری،

داود پنهانی، ساره گودرزی، الهام عدیمی، حسن همایون، زینب

کاظم‌خواه، الهام‌برمکی، نغمه فتاحی، حمیدرضا حافظی

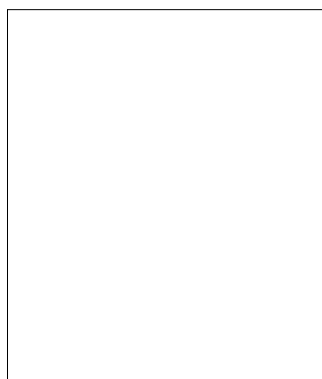
■ ویراستاران: آرزو شهبازی، حسین محمدیانی

■ حروفچین: سودابه بیات

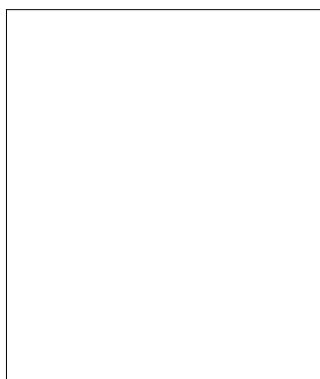
■ عکس‌ها: چاوش هماوندی، داود پورامجد، پیمان داورپناه،

نجمه صادقی، زهراقنبری

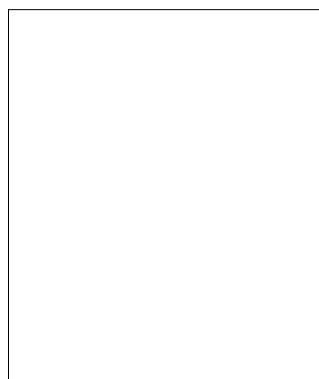
■ مدیر هنری: محمد مهدی اشرف سمنانی

۵

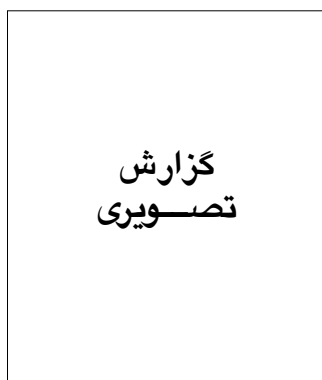
۴

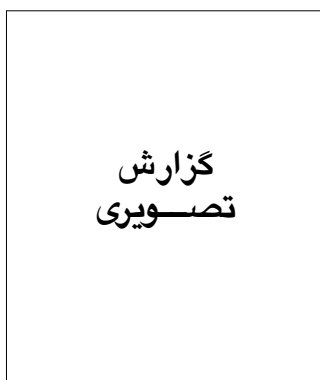
۳

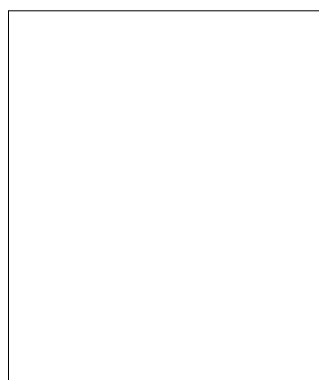
۲

۹

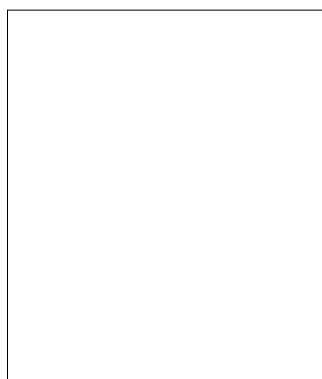
۸

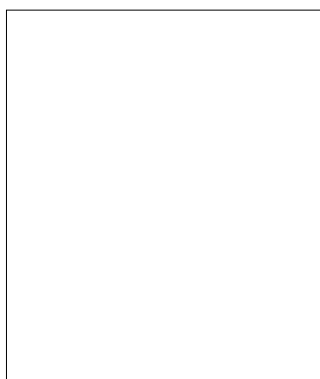
۷

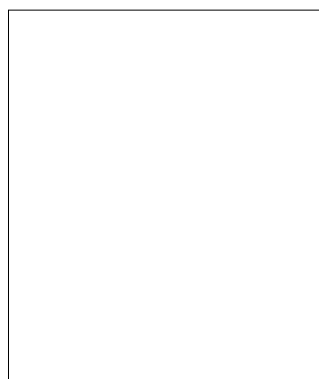
۶

۱۳

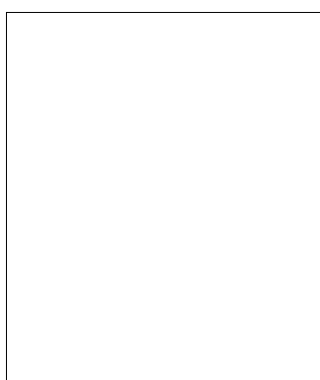
۱۲

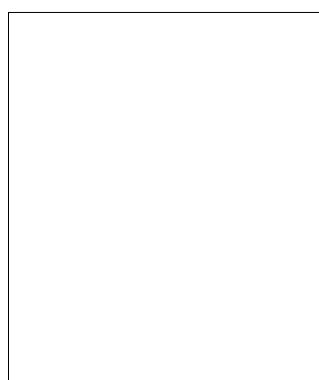
۱۱

۱۰

۱۶

۱۵

۱۴